

4 ЦАРЕ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25													

ГЛАВА 1

След смъртта на Ахаава, Моав въстана против Израиля.

² И Охозия падна през решетката на своята горна стая, която бе в Самария, и се разболя; и прати човеци, на които рече: Идете, допитайте се до акаронския бог Ваал-зевув дали ще оздравея от тая болест.

³ Но ангел Господен каза на тесвиеца Илия: Стани, иди да посрещнеш пратениците на самарийския цар, и кажи им: Няма ли Бог в Израиля, та отивате да се допитате до акаронския бог Ваал-зевува?

⁴ Сега, прочее, така казва Господ: Няма да слезеш от леглото, на което си се качил, но непременно ще умреш. Тогава Илия си отиде.

⁵ А като се върнаха пратениците при Охозия, той им рече: Защо се върнахте?

⁶ Те му казаха: Един човек излезе да ни посрещне и рече ни: Идете, върнете се при царя, който ви е пратил, та му кажете: Така казва Господ: Няма ли Бог в Израиля та прещаш да се допитат до акаронския бог Ваал-зевува? Няма, прочее, да слезеш от леглото, на което си се качил, но непременно ще умреш.

⁷ И рече им: Какъв беше на глед човекът, който излезе да ви посрещне и ви каза тия думи?

⁸ И те му отговориха: Беше човек облечен в кожух и препасан около кръста си с кожен пояс. А той рече: Това е тесвиецът Илия.

⁹ Тогава царят прати при него един петдесетник с петдесетте му войници. И той се възкачи при него; и, ето, Илия седеше на върха на хълма. И рече му: Божий човече, царят каза: Слез.

¹⁰ А Илия в отговор рече на петдесетника: Ако съм аз Божий човек, нека слезе огън от небето та нека изгори тебе и петдесетте ти войници. И слезе огън от небето та изгори него и петдесетте му войници.

¹¹ Пак царят прати при него друг петдесетник с петдесетте му войници. И той проговори та му рече: Божий човече, така казва царят: Слез скоро.

¹² А Илия в отговор им рече: Ако аз съм Божий човек, нека слезе огън от небето та нека изгори тебе и петдесетте войници. И слезе Божият огън от небето та изгори него и петдесетте му войници.

¹³ Пак прати царят трети петдесетник с петдесетте му войници. И третият петдесетник, като се възкачи дойде та коленичи пред Илия и го помоли, казвайки му: Божий човече, моля ти се, нека бъде скъпоценен пред очите ти животът ми и животът на тия петдесет твои слуги.

- ¹⁴ Ето, огън слезе от небето та изгори първите двама петдесетника с петдесетте им войници; а сега нека бъде моят живот скъпоценен пред очите ти.
- ¹⁵ И ангел Господен рече на Илия: Слез с него; не бой се от него. И тъй, той стана та слезе с него при царя.
- ¹⁶ И рече му: Така казва Господ: Понеже си пратил човеци да се допитат до акаронския бог Ваал-зевува, като че нямаше Бог в Израиля, за да се допиташ до Неговото слово, затова няма да слезеш от леглото, на което си се качил, но непременно ще умреш.
- ¹⁷ И така, той умря според Господното слово, което Илия беше говорил. И вместо него се възцари Иорам във втората година на Юдовия цар Иорам Иосафатовия син; понеже Охозия нямаше син.
- ¹⁸ И останалите дела, които Охозия извърши, не са ли написани в Книгата на летописите на Израилевите царе?

ГЛАВА 2

И когато Господ щеше да възнесе Илия на небето с вихрушка, Илия отиде с Елисея от Галгал.

² И Илия рече на Елисея: Седи тука, моля, защото Господ ме прати до Ветил. А Елисей рече: Заклевам се в живота на Господа и в живота на душата ти, няма да те оставя. И така, слязоха във Ветил.

³ И пророческите ученици {Еврейски. Синовете на пророците; и така из цялата глава.}, които бяха във Ветил, излязоха при Елисея та му рекоха: Знаеш ли, че днес Господ ще ти вземе господаря, който е бил над тебе {Еврейски: От върху главата ти.}? А той каза: Да, зная това, мълчете.

⁴ Тогава Илия му рече: Елисее, седи тук, моля, защото Господ ме прати в Ерихон. А той рече: Заклевам се в живота на Господа и в живота на душата ти, няма да те оставя. Така, дойдоха в Ерихон.

⁵ И пророческите ученици, които, бяха в Ерихон, дойдоха при Елисея та му рекоха: Знаеш ли, че днес Господ ще ти вземе господаря, който е бил над тебе? А той отговори: Да, зная това мълчете.

⁶ Тогава Илия му рече: Седи тука, моля, защото Господ ме прати до Иордан. А той каза: Заклевам се в живота на Господа и в живота на душата ти, няма да те оставя. И тъй, отидоха и двамата.

⁷ И петдесет мъже от пророческите ученици отидоха та застанаха насреща им от далеч. А те двамата застанаха при Иордан.

⁸ И като взе Илия кожуха си та го сгъна, удари водата; и тя се раздели на едната и на другата страна, така че двамата преминаха по сухо.

⁹ И когато преминаха, Илия каза на Елисея: Искай какво да ти сторя преди да бъда отнет от тебе. И рече Елисей: Моля, нека бъде в мене двоен дял от духа ти.

¹⁰ А той рече: Мъчно нещо поиска ти; но, ако ме видиш, когато ме отнемат от тебе, ще ти бъде така; но ако не, не ще бъде.

¹¹ И докато те още ходеха и се разговаряха, ето огнена колесница и огнени коне, които ги разделиха един от друг; и Илия възлезе с вихрушка на небето.

¹² А Елисей, като гледаше, извика: Татко мой, татко мой, колесницата Израилева и конница негова! И не го видя вече. И хвана дрехите си та ги разкъса на две части.

¹³ И като дигна кожуха на Илия, който падна от него, върна се и застана на брега на

Иордан.

14 И взе кожата, който падна от Илия, та удари водата и рече: Где е Господ Израилевият Бог? И като удари и той водата, тя се раздели на едната и на другата страна; и Елисей премина.

15 А пророческите ученици, които бяха в Ерихон, като го видяха отсреща рекоха: Илиевият дух остава на Елисея. И дойдоха да го посрещнат, и му се поклониха до земята.

16 Тогава му рекоха: Ето сега, между слугите ти има петдесет силни мъже; нека отидат, молим, да потърсят господаря ти, да не би да го е дигнал Господният Дух и го е хвърлил на някое бърдо или в някоя долина. А той каза: Не изпращайте.

17 Но като настояваха пред него толкоз щото се засрами, рече: Изпратете. Изпратиха, прочее, петдесет мъже, които търсиха три дена, но не го намериха.

18 И когато се върнаха при него, (защото той беше останал в Ерихон); рече им: Не ви ли казах: Не отивайте?

19 След това, гражданите казаха на Елисея: Виж, молим ти се, местоположението на тоя град е добро, както вижда господарят ни; но водата е лоша, а земята е неплодна.

20 А той рече: Донесете ми ново блюдо, и турете в него сол. И донесоха му.

21 Тогава слезе при извора на водата та хвърли солта в него, като рече: Така казва Господ: Изцерих тая вода; не ще има вече от нея ни смърт ни неплодие.

22 Така водата биде изцерена, каквато е и до днес, според словото, което Елисей говори.

23 И от там той възлезе във Ветил; и като се качваше по пътя, излязоха из града малки деца та му се присмиваха, като му казваха: Качи се, плешиве! качи се, плешиве!

24 А той, като се озърна назад и ги видя, прокле ги в Господното име. И излязоха из дъбравата две мечки та разкъсаха от тях четиридесет и две деца.

25 И от там отиде на планината Кармил, отгдето и се върна в Самария.

ГЛАВА 3

А в осемнадесетата година на Юдовия цар Иосафат, Иорам Ахаавовият син се възцари над Израиля в Самария; и царува дванадесет години.

2 Той върши зло пред Господа, но не както баща му и майка му, защото дигна Вааловия кумир, който бе направил баща му.

3 Обаче беше привързан за греховете на Еровоама Наватовия син, който направи Израиля да греши; не се остави от тях.

4 А моавският цар Миса имаше стада, и даваше данък на Израилевия цар вълната от сто хиляди агнета и от сто хиляди овни.

5 Но когато умря Ахаав моавският цар въстана против Израилевия цар.

6 Затова, цар Иорам излезе в онова време от Самария та събра целия Израил.

7 И отивайки той прати до Юдовия цар Иосафата да кажат: Моавският цар въстана против мене; ще дойдеш ли с мене на бой против Моава? И той каза: Ще възляза; аз съм както си ти, моите люде както твоите люде, моите коне както твоите коне.

8 Попита още: През кой път да възлезем? А той отговори: През пътя за едомската пустиня.

- ⁹ И така, Израилевият цар, и Юдовият цар, и едомският цар отидоха и направиха седем дневна обиколка; но нямаше вода за войската и за животните, които бяха с тях.
- ¹⁰ Тогава рече Израилевият цар: Уви! наистина Господ свика тия трима царе, за да ги предаде в ръката на Моава!
- ¹¹ А Иосафат рече: Няма ли тука Господен пророк, за да се допитаме до Господа чрез него? И един от слугите на Израилевия цар в отговор рече: Тук е Елисей, Сафатовият син, който поливаше вода на Илиевите ръце.
- ¹² И Иосафат рече: Господното слово е у него. И тъй, Израилевият цар и Иосафат, и едомският цар слязоха при него.
- ¹³ А Елисей рече на Израилевия цар: Какво има между мене и тебе? Иди при пророците на баща си и при пророците на майка си. А Израилевият цар му каза: Не, защото Господ свика тия трима царе за да ги предаде в ръката на Моава.
- ¹⁴ А рече Елисей: Заклевам се в живота на Господа на Силите, Комуто слугувам, наистина, ако не почитах присъствието на Юдовия цар Иосафата, не бих погледнал на тебе, нито бих те видял;
- ¹⁵ но сега, доведете ми един свирач. И като свиреше свирачът, Господната ръка дойде върху него.
- ¹⁶ И той рече: Така казва Господ: Направи цялата тая долина на трапове;
- ¹⁷ защото така казва Господ: Без да видите вятър и без да видите дъжд, пак тая долина ще се напълни с вода; и ще пиете вие, добитъкът ви и животните ви.
- ¹⁸ Но това е малко нещо пред очите на Господа; Той, при това, ще предаде и Моава в ръката ви;
- ¹⁹ и ще поразите всеки укрепен град и всеки отборен град, ще повалите всяко добро дърво, ще запушите всичките водни извори, и ще запустите с камъни всяка добра площ земя.
- ²⁰ И на сутринта, когато се принасяше приносът, ето, дойдоха води от едомския път, и земята се напълни с вода.
- ²¹ А като чуа всичките моавци, че царете са дошли да се бият с тях, събраха се всички, които можеха да опасват нож и нагоре, та застанаха на границата.
- ²² И като станаха на сутринта и изгря слънцето върху водите и моавците видяха водите отсреща червени като кръв, рекоха:
- ²³ Това е кръв; непременно царете са се били помежду си и са поразили едни други; сега, прочее, на користите, Моаве!
- ²⁴ А когато дойдоха в Израилевия стан, израилтяните станаха та поразиха моавците, тъй щото побягнаха пред тях; и като поразяваха моавците влязоха в земята им.
- ²⁵ И събориха градовете, и на всяка добра площ земя хвърлиха всеки камъка си та я напълниха, запушиха всичките водни извори, и отсякоха всяко добро дърво; само на Кир-арасет оставиха камъните му, но прашниците го заобиколиха та го поразиха.
- ²⁶ И моавският цар, когато видя, че сражението се засилваше против него, взе си седемстотин сабленици, за да пробият път до едомския цар; но не можаха.
- ²⁷ Тогава той взе първородния си син, който щеше да се възцари вместо него, та го принесе всеизгаряне на стената. Затова стана голямо възмущение между Израиля; и оттеглиха се от него и се върнаха в земята си.

А една от жените на пророческите ученици извика към Елисея и каза: Слугата ти мъж ми умря; и ти знаеш, че слугата ти се боеше от Господа; а заимодавецът дойде да вземе за себе си двата ми сина за роби.

² И Елисей ѝ каза: Що да ти сторя? Кажи ми що имаш в къщи? А тя рече: Слугинята ти няма нищо в къщи, освен един съд с дървено масло.

³ И рече: Иди, вземи на заем вън, от всичките си съседи, съдове празни съдове, заеми не малко.

⁴ Сетне влез и затвори вратата зад себе си и зад синовете си, и наливай от маслото във всички тия съдове, и пълните туряй на страна.

⁵ И тъй, тя си отиде от него та затвори вратата зад себе си и зад синовете си; и те донасяха съдовете при нея, а тя наливаше.

⁶ И като се напълниха съдовете, рече на един от синовете си: Донеси ми още един съд. А той ѝ рече: Няма друг съд. И маслото престана.

⁷ Тогава тя дойде та извести на Божия човек. И той рече: Иди, продай маслото та плати дълга си, и живеи с останалото, ти и синовете ти.

⁸ И един ден Елисей замина в Сунам, гдето имаше една богата жена; и тя го задържа да яде хляб. И колкото пъти заминаваше свърщаше там, за да яде хляб.

⁹ Сетне жената рече на мъжа си: Ето сега, познавам че този, който постоянно наминава у нас, е свет Божий човек.

¹⁰ Да направим, моля, една малка стаичка на стената, и да турим в нея за него легло и маса и стол и светилник, за да свърща там, когато дохожда при нас.

¹¹ И един ден, като дойде там и свърна в стаичката та лежеше в нея,

¹² рече на слугата си Гиезия: Повикай тая сунамка. И повика я, и тя застана пред него.

¹³ И рече на Гиезия: Кажи ѝ сега: Ето, ти си положила всички тия грижи за нас; що да ти сторим? Обичаш ли да се говори за тебе на царя или на военачалника. А тя отговори: Аз живея между своите люде.

¹⁴ Тогава рече: Що, прочее, да сторим за нея? А Гиезий отговори: Наистина тя няма син, а мъжът ѝ е стар.

¹⁵ И рече: Повикай я. И когато я повика, тя застана при вратата.

¹⁶ И Елисей ѝ рече: До година, по това време, ще имаш син в обятията си. А тя рече: Не, господарю мой, Божий човече, не лъжи слугинята си.

¹⁷ Но жената зачна и роди син на другата година по същото време, както ѝ рече Елисей.

¹⁸ И когато порасна детето, излезе един ден към баща си при жетварите.

¹⁹ И рече на баща си: Главата ми! главата ми! А той рече на един от момците: Занеси го при майка му.

²⁰ И като го взе занесе го при майка му; и детето седя на коленете ѝ до пладне, и тогава умря.

²¹ И тя се качи та го положи на леглото на Божия човек, и като затвори вратата след него, излезе.

²² Тогава повика мъжа си и рече: Изпрати ми, моля, един от момците и една от ослиците, за да тичам при Божия човек и да се върна.

²³ А той рече: Защо да отидеш днес при него? не е нито нов месец, нито събота. А тя рече: Бъди спокоен.

²⁴ Тогава оседла ослицата, и рече на слугата си: Карай и бързай; не забавяй

карането заради мене освен ако ти заповядвам.

25 И тъй, стана та отиде при Божия човек на планината Кармил. А Божият човек, като я видя от далеч, рече на слугата си Гиезия: Ето там сунамката!

26 Сега, прочее, тичай да я посрещнеш и кажи ѝ: Добре ли си? добре ли е мъжът ти? Добре ли е детето? А тя отговори: Добре.

27 А когато дойде при Божия човек на планината, хвана се за нозете му; а Гиезий се приближи, за да я оттласне. Но Божият човек рече: Остави я, защото душата ѝ е преогорчена в нея: а Господ е скрил причината от мене, и не ми я е явил.

28 А тя рече: Искала ли съм син от господаря си? Не рекох ли: Не ме лъжи?

29 Тогава Елисей рече на Гиезия: Препаша кръста си, вземи тоягата ми в ръка, та иди; ако срещнеш човек, да го не поздравиш, а ако те поздрави някой, да му не отговориш; и положи тоягата ми върху лицето на детето.

30 А майката на детето рече: Заклевам се в живота на Господа и в живота на душата ти, няма да те оставя. И така, той стана та отиде подир нея.

31 А Гиезий мина пред тях и положи тоягата върху лицето на детето; но нямаше ни глас, нито слушане. Затова се върна да го посрещне и му извести казвайки: Детето не се събуди.

32 И когато влезе Елисей в къщата, ето детето умряло, положено на леглото му.

33 Влезе, прочее, та затвори вратата зад тях двамата, и помоли се Господу.

34 Тогава се качи та легна върху детето, и като тури устата си върху неговите уста, и очите си върху неговите очи, и ръцете си върху неговите ръце простря се върху него; и стопли се тялото на детето.

35 После се оттегли та ходеше насам натам из къщата, тогава пак се качи та се простря върху него; и детето кихна седем пъти, и детето отвори очите си.

36 И Елисей извика Гиезия и рече: Повикай тая сунамка. И повика я; и когато влезе при него, рече ѝ: Вземи сина си.

37 И тя влезе, падна на нозете му та се поклони до земята, и дигна сина си та излезе.

38 Пак дойде Елисей в Галгал, когато имаше глад в земята; и като седяха пред него пророческите ученици, та го слушаха, рече на слугата си: Тури големия котел та свари вариво за пророческите ученици.

39 Затова, един излезе на полето за да набере зеленище, и като намери диво растение, набра от него диви тиквички, та напълни дрехата си, и се върна и ги наряза в котела с варивото, понеже не знаеха, че са отровни.

40 После сипаха на човеците да ядат; а като ядоха от варивото извикаха, казвайки: Божий човекче, смърт има в котела! И не можеха да ядат от него.

41 А той рече: Тогава донесете брашно. И като го хвърли в котела рече: Сипи на людете да ядат. И нямаше нищо отровно в котела.

42 В това време един човек от Ваалсалиса дойде та донесе на Божия човек хляб от първите плодове, двадесет ечемичени хляба и пресни класове жито небелени. И рече: Дай на людете да ядат.

43 И слугата му рече: Що! да сложа ли това пред стотина човека? А той каза: Дай на людете да ядат, защото така казва Господ: Ще се нахранят, и ще остане излишък.

44 Тогава той сложи пред тях, та се нахраниха, и остана излишък, според Господното слово.

ГЛАВА 5

А Нееман, военачалникът на сирийския цар, беше човек велик и почитан пред господаря си, понеже чрез него Господ бе дал избавление на Сирия; при това, беше човек силен и храбър, но беше прокажен.

2 И сирийците бяха излезли на чети, и бяха довели от Израилевата земя една малка мома пленница; и тя слугуваше на Неемановата жена.

3 И рече на господарката си: Ако беше господарят ми при пророка, който е в Самария, и той би го изцелил от проказата му!

4 Тогава влезе Нееман та съобщи на господаря си, казвайки: Така и така рече момата, която е от Израилевата земя.

5 И рече сирийският цар: Стани, иди, и ще пратя писмо до Израилевия цар. И тъй, той отиде, вземайки в ръката си десет таланта сребро, шест хиляди жълтици, и десет премени дрехи.

6 И донесе писмото на Израилевия цар, в което се казваше: Като пристигне това писмо до тебе, ето, същевременно пратих до тебе слугата си Неемана, за да го изцериш от проказата му.

7 А Израилевият цар, като прочете писмото, раздра дрехите си и рече: Бог ли съм аз за да умъртвявам и да съживявам, та праща до мене да изцере човека от проказата му? Моля, прочее, разсъдете и вижте как търси повод за скарване с мене.

8 А Божият човек Елисей, като чу, че Израилевият цар раздрал дрехите си, прати до царя да рекат: Защо си раздрал дрехите си? Нека дойде сега при мене, и ще познае, че има пророк в Израиля.

9 И така, Нееман дойде с конете си и с колесниците си та застана при вратата на Елисеевата къща.

10 И Елисей прати до него човек да каже: Иди, окъпи се седем пъти в Иордан; и ще се обновят месата ти, и ще се очистиш.

11 А Нееман се разгневи, та си отиде, като казваше: Ето, аз мислех, че той непременно ще излезе при мене, ще застане, и ще призове името на Господа своя Бог, и ще помаха ръката си върху мястото, и така ще изцери прокажения.

12 Реките на Дамаск, Авана и Фарфар, не струват ли повече от всичките води на Израиля? Не мога ли да се окъпя в тях и да се очистя? Затова, той се обърна и си отиде много разгневен.

13 А слугите му се приближиха та му говориха, казвайки: Татко мой, ако ти беше заръчал пророкът нещо голямо, не би ли го извършил? Колко повече, прочее, като ти казва! Окъпи се и очисти се!

14 Тогава той слезе та се потопи седем пъти в Иордан, според думите на Божия човек; и месата му се обновиха, като месата на малко дете, и очисти се.

15 Тогава той се върна при Божия човек с цялата си дружина, и като дойде та застана пред него рече: Ето, сега узнах, че няма Бог в целия свят освен в Израиля; затова, моля, приеми сега подарък от слугата си.

16 А той каза: Заклевам се в живота на Господа, Комуто слугувам, не ща да приема. А той го принуждаваше да приеме; но отказа.

17 Тогава Нееман рече: Ако не то нека се даде, моля, на слугата ти товар за две мъски от тая пръст; защото слугата ти не ще вече да принася ни всеизгаряне, нито жертва на други богове освен на Господа.

18 Господ да прости това нещо на слугата ти, ако, когато влиза господарят ми в

капището на Римона, за да се поклони там, и се подпира на ръката ми, се навеждам и аз в капището на Римона; като се навеждам в капището на Римона, Господ да прости това нещо на слугата ти!

19 И рече му: Иди с мир. И така, той отиде от него известно разстояние.

20 Но Гиезий, слугата на Божия човек Елисей, си рече: Ето, господарят ми се посвени, та не взе от ръката на тоя сириец Нееман това, което донесе; но в името на живия Господ, аз ще се завтека подир него и ще взема нещо от него.

21 И тъй, Гиезий се завтече подир Неемана. А Нееман, когато видя, че тича подир него, скочи от колесницата да го посрещне и рече: Добре ли е с всички ви?

22 Той рече: Добре. Господарят ми ме прати да река: Ето тъкмо сега дойдох у мене от хълмистата земя на Ефрема двама младежи от пророческите ученици; дай им, моля, един талант сребро и премени дрехи.

23 И рече Нееман: Благоволи да вземеш два таланта. И като го принуди, върза двата таланта сребро в два мешеца заедно с две премени дрехи, и натовари ги на двама от слугите си, които ги носеха пред него.

24 И когато стигна до хълма, взе ги от ръцете им та ги скри в къщата; и отпусна човеците, та си отидоха.

25 Тогава влезе та застана пред господаря си. И Елисей му рече: От где идеш, Гиезие? А той рече: Слугата ти не е ходил никъде.

26 И Елисей му каза: Не отиде ли сърцето ми с тебе, когато се върна човекът от колесницата си за да те посрещне? Време ли е да приемеш пари и да приемеш дрехи, маслини и лозя, овци и говеда, слуги и слугини?

27 Затова, Неемановата проказа ще се залепи за тебе и за рода ти до века. И той излезе от присъствието му прокажен, бял като сняг.

ГЛАВА 6

И пророческите ученици казаха на Елисея: Ето сега, мястото, гдето живеем та внимаваме пред тебе е тясно за нас.

2 Нека отидем, молим, до Иордан, и от там да вземем всеки по една греда, и да си построим там място, гдето да живеем. А той отговори: Идете.

3 И един от тях каза: Благоволи, моля, да дойдеш и ти със слугите си. И той отговори: Ще дойда.

4 Отиде, прочее, с тях. И като стигнаха до Иордан, сечеха дървета.

5 А един от тях като сечеше греда, желязото падна във водата; и той извика и рече: Ах, господарю мой! то беше взето на заем!

6 А Божият човек рече: Где падна? И показва му мястото. Тогава той отсече едно дръвце та го хвърли там; и желязото изплава.

7 И рече: Вземи си го. И той простря ръка та го взе.

8 А сирийският цар, като воюваше против Израила, съветваше се със слугите си, та каза: На еди-кое-си място ще разположа стана си.

9 Тогава Божият човек прати до Израилевия цар да кажат: Пази се да не минеш през това място, защото сирийците са слезли там.

10 И Израилевият цар прати до мястото, за което Божият човек му каза и го предупреди; и опази се от там не еднъж, нито дважд.

11 И сърцето на сирийския цар се смути поради това нещо; за туй свика слугите си

та им каза: Не щете ли да ми обадите, кой от нашите е за Израилевия цар?

12 А един от слугите му каза: Никой, господарю мой царю; но пророкът, който е в Израиля, Елисей, известява на Израилевия цар думите, които говориш в спалнята си.

13 И рече: Идете, научете се где е, за да пратя да го заловят. И известиха му казвайки: Ето, в Дотан е.

14 Тогава той прати там коне, колесници и голяма войска, които дойдоха през нощта и обиколиха града.

15 И на сутринта, когато слугата на Божия човек стана та излезе, ето, войска с коне и колесници беше обиколила града. И рече му слугата му: Ах, господарю мой! Какво ще правим?

16 А той отговори: Не бой се, защото ония, които са с нас, важат повече от ония, които са с тях.

17 И помоли се Елисей, казвайки: Моля Ти се, Господи, отвори му очите за да види. И Господ отвори очите на слугата та видя, и, ето, хълмът бе пълен с огнени коне и колесници около Елисея.

18 И когато слязоха към врага, Елисей се помоли Господу казвайки: Моля Ти се, поразии тия люде със слепота. И поразии ги със слепота, според както каза Елисей.

19 Тогава Елисей им рече: Не е тоя пътът, нито е тоя градът; дойдете подир мене, и ще ви заведе при човека, когото търсите. И отведе ги в Самария.

20 И когато стигнаха в Самария, Елисей рече: Господи, отвори очите на тези за да видят. И Господ отвори очите им, та видяха; и, ето, бяха всред Самария.

21 А когато ги видя, Израилевият цар рече на Елисея: Да ги поразя ли, татко? да ги поразя ли?

22 А той отговори: Не ги поразявай. Поразил ли би ти ония, които би пленил с мечи си и с лъка си? Сложи им хляб и вода, за да ядат и пият; и нека отидат при господаря си.

23 И така, той им сложи много ястия; и след като ядоха и пиха, пусна ги, та отидоха при господаря си. И сирийските чети не дойдоха вече в Израилевата земя.

24 А след това, сирийският цар Венадад събра цялата си войска и дойде та обсади Самария.

25 И стана голям глад в Самария; защото, ето, обсаждаха я докле една оселова глава се продаваше за осемдесет сребърника, и четвърт кав гълъбова тор, за пет сребърника.

26 И като заминаваше Израилевият цар по стената, една жена извика към него и каза: Помогни, господарю мой, царю!

27 А той рече: Ако Господ не ти помогне, от где ще ти помогна аз? от гумното ли, или от лина?

28 И царят ѝ рече: Що имаш? А тя отговори: Тая жена ми рече: Дай твоя син да го изядем днес, а утре ще изядем моя син.

29 И тъй сварихме моя син та го изядохме; и на следния ден ѝ рекох: Дай твоя син да го изядем; а тя скри сина си.

30 И като чу царят думите на жената, раздра дрехите си; и като минаваше по стената, людето видяха, и, ето, извътре имаше вретище върху снагата му.

31 Тогава рече: Така да ми направи Бог, да! и повече да притури, ако главата на Елисея, Сафатовия син, остане на него днес.

32 А когато изпрати мъж от служащите му, Елисей седеше в къщата си и

старейшините седяха с него; но преди да стигне пратеникът при него, той рече на старейшините: Виждате ли как тоя син на убийцата прати да ми отнемат главата? Гледайте, щом дойде пратеникът, затворете вратата и спрете го при вратата; тропота на нозете на господаря му не е ли подир него?

³³ И докато още говореше с тях, ето, пратеникът слезе при него; а царят го превари и каза: Ето, от Господа е това зло; какво има да се надея вече на Господа?

ГЛАВА 7

Тогава рече Елисей: Слушайте Господното слово. Така казва Господ: Утре, по това време, при портата на Самария една сата чисто брашно ще се продаде за един сикъл, и две сати ечемик за един сикъл.

² А сановникът, на чиято ръка се подпираше царят, отговори на Божия човек, казвайки: Ето сега, и прозорци ако би направил Господ на небето, би ли могло да стане това нещо? А той каза: Ето, ще видиш с очите си, но няма да ядеш от него.

³ А във входа на портата имаше четирима прокажени; и рекоха си един на друг: Защо да седим тук докле умрем?

⁴ Ако речем да влезем в града, гладът е в града, и ще умрем там; и ако седим тук, пак ще умрем. Сега, прочее, да идем та да се предадем в сирийския стан. Ако ни оставят живи, ще живеем; но ако ни убият, само ще умрем.

⁵ И така, на мръкване станаха за да отидат към сирийския стан, а когато стигнаха до края на сирийския стан, ето, нямаше никой там.

⁶ Защото Господ беше направил да се чуе в стана на сирийците тропот от колесници и тропот от коне, тропот от голяма войска; и те бяха си рекли един на друг: Ето, Израилевият цар е наел против нас хетейските царе и египетските царе, за да дойдат върху нас.

⁷ Затова, бяха станали и побягнали в полусветлината, като оставиха шатрите си, конете си и ослите си, - целия стан, както си беше, - и бяха побягнали за живота си.

⁸ И когато тия прокажени стигнаха до края на стана, влязоха в един шатър та ядоха и пиха, и взеха от там сребро, злато и дрехи, и отидоха та ги скриха; после, връщайки се, влязоха в друг шатър, взеха и от там и отидоха та скриха взетото.

⁹ Тогава рекоха помежду си: Ние не правим добре; тоя ден е ден на добри вести, а ние мълчим; ако чакаме докле съмне, възмездие то ни ще ни постигне; нека, прочее, отидем да известим това на царския дом.

¹⁰ И тъй, дойдоха та извикаха към градските вратари, и известиха им казвайки: Отидохме в стана на сирийците, и, ето, нямаше там ни човек ни човешки глас, само коне вързани и осли вързани, и шатрите както са си били.

¹¹ И вратарите извикаха и известиха това вътре в царския дом.

¹² А царят, като стана, през нощта, каза на слугите си: Сега ще ви кажа що ни направиха сирийците. Те знаят, че сме гладни, и за това са излезли из стана, за да се скрият по нивите, като си казват: Когато излязат из града ще ги заловим живи, и ще влезем в града.

¹³ А един от слугите му в отговор рече: Нека вземат, моля, пет от останалите коне, които са оцелели в града, (ето те са като цяло множество от Израиля, което е оцеляло в него; ето, те са както цялото множество от израилтяните, които се изнуриха), и нека пратим да видим.

¹⁴ Взеха, прочее, две колесници с коне, и царят ги прати по дирята на сирийската

войска, и рече: Идете и вижте.

15 И отидоха подир тях до Иордан; и, ето, целият път беше пълен с дрехи и вещи, които сирийците бяха хвърлили в бързането си. И пратениците се върнаха та явиха това на царя.

16 Тогава людете излязоха та разграбиха стана на сирийците. Така, една сата чисто брашно се продаваше за един сикъл, и две сати ечемик за един сикъл, според Господното слово.

17 И за пазенето на портата царят постави сановника, на чиято ръка се подпираше; но людете го стъпкаха в портата, та умря, както беше казал Божият човек, който говори, когато царят слезе при него.

18 И както беше говорил Божият човек на царя, казвайки: Утре, по това време, в самарийската порта две сати ечемик ще се дават за сикъл, и една сата чисто брашно за сикъл,

19 а сановникът беше отговорил на Божия човек, казвайки: И прозорци ако би направил Господ на небето, би ли могло да стане такова нещо? а той беше казал: Ето, ще видиш това с очите си, но няма да ядеш от него,

20 така му се случи, защото людете го стъпкаха в портата, та умря.

ГЛАВА 8

А Елисей беше говорил на жената, чийто син беше съживил, като беше казал: Стани та иди, ти и домът ти, и поживей гдето можеш поживя; защото Господ повика глада, и ще дойде на земята и ще продължи седем години.

2 И жената беше станала и постъпила според думите на Божия човек, и беше отишла тя и домът ѝ, и беше поживяла във филистимската земя седем години.

3 А в края на седемте години жената се върна от филистимската земя; и излезе да вика към царя за къщата си и за нивите си.

4 А царят се разговаряше със слугата на Божия човек, Гиезий, и казваше: Я ми разкажи всичките големи дела, които Елисей извърши.

5 И като разказваше на царя как бе съживил мъртвия, ето, че жената, чиито син беше съживил, извика към царя за къщата си и за нивите си. И рече Гиезий: Господарю мой царю, тази е жената и този е синът ѝ, когото Елисей съживи.

6 И царят запита жената, и тя му разказа работата. Тогава царят ѝ определи един чиновник, комуто каза: Повърни всичко, което е било нейно, и всичките произведения от нивите ѝ от деня, когато е напуснала страната до сега.

7 А Елисей отиде в Дамаск. А сирийският цар Венадад бе болен; и известиха му, казвайки: Божият човек дойде тук.

8 И царят рече на Азаила: Вземи подарък в ръката си та иди да посрещнеш Божия човек и допитай се чрез него до Господа, като кажеш: Ще оздравея ли от тая болест?

9 И тъй, Азаил отиде за да го посрещне, като взе със себе си подарък от всяко благо от Дамаск, четиридесет камилски товари; и дойде та застана пред него и рече: Син ти Венадад, сирийският цар, ме прати при тебе, и казва: Ще оздравея ли от тая болест?

10 И Елисей му рече: Иди, кажи му: Непременно ще оздравееш от болестта. Обаче, Господ ми яви, че непременно ще умре друго-яче.

11 И втренчи погледа си в Азаила без да мръдне, догде се засрами той; и Божият човек заплака.

- 12** А Азаил каза: Защо плачеш, господарю мой? А той отговори: Защото зная колко зло ще сториш на израилтяните: укрепленията им ще предадеш на огън, младежите им ще избиеш с меч, малките им деца ще смажеш и бременните им жени ще разпориш.
- 13** И рече Азаил: Но що е слугата ти, кучето, та да извърши това голямо нещо? И Елисей отговори: Господ ми яви, че ти ще царуваш над Сирия.
- 14** Тогава той тръгна от Елисея та дойде при господаря си и той му рече: Що ти каза Елисей? И отговори: Каза ми, че непременно ще оздравееш.
- 15** А на другия ден взе завивката и като я натопи във вода, разпростря я по лицето му, така че той умря. А вместо него Азаил се възцари.
- 16** И в петата година на Израилевия цар Иорам, син на Ахаава {Изоставят се думите: Когато Иосафат царуваше над Юда.}, възцари се Иорам, син на Юдовия цар Иосафат.
- 17** Той бе тридесет и две години на възраст, когато се възцари, и царува осем години в Ерусалим.
- 18** И ходи в пътя на Израилевите царе, както постъпваше Ахаавовият дом, защото жена му беше Ахаавова дъщеря; и върши зло пред Господа.
- 19** При все това, Господ не иска да изстреби Юда, заради слугата Си Давида, както му бе обещал, че ще даде светилник нему и на потомците му до века.
- 20** В неговите дни Едом отстъпи изпод ръката на Юда, и си поставиха свой цар.
- 21** Затова, Иорам замина за Саир, и всичките колесници с него; и като стана през нощта, порази едомците, които го обкръжаваха, и началниците на колесниците; а людете побягнаха в шатрите си.
- 22** Обаче, Едом отстъпи изпод ръката на Юда, и остана независим до днес. Тогава, в същото време, отстъпи и Ливна.
- 23** А останалите дела на Иорама, и всичко каквото извърши, не са ли написани в Книгата на летописите на Юдовите царе?
- 24** И Иорам заспа с бащите си, и биде погребан с бащите си в Давидовия град; а вместо него се възцари син му Охозия.
- 25** Охозия, син на Юдовия цар Иорам, се възцари в дванадесетата година на Израилевия цар Иорам, Ахаавовия син.
- 26** Охозия бе двадесет и две години на възраст, когато се възцари, и царува една година в Ерусалим. Името на майка му бе Готолия, внучка на Израилевия цар Амрий.
- 27** Той ходи в пътя на Ахаавовия дом, и извърши зло пред Господа, както Ахаавовия дом; защото бе зет на Ахаавовия дом.
- 28** И отиде на война с Иорама Ахаавовия син против сирийския цар Азаил в Рамот-галаад; а сирийците раниха Иорама.
- 29** И тъй, цар Иорам се върна в Езраел, за да се цери от раните, които му нанесоха сирийците в Рама {Т.е., Рамот-галаад.}, когато воюваше против сирийския цар Азаил. И Юдовият цар Охозия, Иорамовият син, слезе в Езраел, за да види Иорама, Ахаавовия син, защото бе болен.

ГЛАВА 9

Тогава пророк Елисей повика един от пророческите ученици та му рече: Препашаи кръста си и вземи в ръката си тоя съд с миро та иди в Рамот-галаад;

² и като стигнеш там, подири в същото място Ииуя, син на Иосафата, Намесиевия син; тогава влез при него, дигни го отсрещ братята му, и въведи го в една вътрешна стая.

³ После вземи съда с мирото та го излей на главата му, и рече: Така казва Господ: Помазах те цар над Израиля. Тогава отвори вратата и бягай без да се забавиш.

⁴ И тъй, младежът, младият пророк, отиде в Рамот-галаад.

⁵ И като стигна, ето, военачалниците седяха заедно; и рече: Имам дума към тебе, о военачалниче. И Ииуй рече: Към кого от всички нас? А той каза: Към тебе военачалниче.

⁶ И той стана та влезе в къщата. Тогава пророкът изля мирото на главата му и му рече: Така казва Господ Израилевият Бог: Помазах те цар над Господните люде, над Израиля.

⁷ И ти да поразииш дома на господаря си Ахаава, за да отмъсти върху Езавел за кръвта на слугите Си пророците, за кръвта на всичките Господни слуги.

⁸ Защото целият Ахаавов дом ще бъде изстребен, и ще погубя от Ахаава всеки от мъжки пол, както малолетния, така и пълнолетния {Еврейски: Затвореният така и свободния.} в Израил;

⁹ и ще направя дома на Ахаава както дома на Еровоама, Наватовия син и както дома на Вааса, Ахиевия син.

¹⁰ А Езавел - кучетата ще я изядат в градския край на Езраел, и не ще да има кой да я погребее. И като отвори вратата, побягна.

¹¹ Тогава Ииуй излезе при слугите на господаря си, и един от тях му каза: Всичко добре ли е? Защо е дошъл тоя луд при тебе? А той им рече: Вие знаете човека и това, което каза.

¹² А те рекоха: Не е вярно; я ни кажи. А той рече: Така и така ми говори, като рече: Така казва Господ: Помазах те цар над Израиля.

¹³ Тогава побързаха, и като взеха всеки дрехата си туриха ги под Ииуя на върха на стълбата, и засвириха с тръба и рекоха: Ииуй се възцари.

¹⁴ Така Ииуй, син на Иосафата, Намесиевият син, направи заговор против Иорама. (А Иорам с целия Израил пазеше Рамот-галаад от сирийския цар Азаил;

¹⁵ а цар Иорам беше се върнал в Езраел за да се цери от раните които сирийците му бяха нанесли, когато воюваше против сирийския цар Азаил). И рече Ииуй: Ако това е вашето мнение, то да не излезе никой да побегне из града за да отиде и извести това в Езраел.

¹⁶ Тогава Ииуй се качи на колесницата та отиде в Езраел, защото Иорам лежеше там. И Юдовият цар Охозия бе слязъл да види Иорама.

¹⁷ И стражът, който стоеше на кулата в Езраел, когато съгледа дружината на Ииуя, като идеше, рече: Виждам една дружина. И рече Иорам: Вземи конник и прати да ги посрещне; и нека рече: С мир ли идеш?

¹⁸ Отиде, прочее, конник да го посрещне, и рече: Така казва царят: С мир ли идеш? А Ииуй рече: Що имаш ти с мира? обърни се та иди отзаде ми. И стражът извести, казвайки: Пратеникът стигна до тях, но не се връща.

¹⁹ Тогава изпрати втори конник, който отиде при тях та рече: Така казва царят: С мир ли идеш? А Ииуй отговори: Що имаш ти с мира? обърни се та иди отзаде ми.

- 20** И стражът извести, казвайки: Стигна до тях, но и той не се връща; а карането прилича на карането на Ииуя, Намесиевия син, защото кара като луд.
- 21** Тогава рече Иорам: Впрегнете. И впрегнаха колесницата му. И Израилевият цар Иорам и Юдовият цар Охозия излязоха, всеки в колесницата си, и отидоха да посрещнат Ииуя, и намериха го в нивата на езраелеца Навутей.
- 22** И Иорам, като видя Ииуя, рече: С мир ли идеш, Ииуе? А той отговори: Какъв мир докле са толкоз много блудствата и чародействата на майка ти Езавел?
- 23** Тогава Иорам обърна юзда та побягна, като думаше на Охозия: Предателство, Охозие!
- 24** А Ииуй дръпна лъка си с пълна сила та устреми Иорама между плещите му така щото стрелата излезе през сърцето му; а той се прегърби в колесницата си.
- 25** Тогава рече Ииуй на военачалника си Видкар: Вземи та го хвърли в оная част от нивата, която принадлежи на езраелеца Навутей; защото спомни си, че, когато аз и ти яздохме подир баща му Ахаава, Господ произнесе против него това пророчество:
- 26** Не видях ли вчера кръвта на Навутея и кръвта на синовете му, казва Господ? И в тая част от нивата ще ти въздам, казва Господ. Сега, прочее, дигни, хвърли го в тая част, според Господното слово.
- 27** А Юдовият цар Охозия, като видя това побягна през пътя на градинската къща. И Ииуй се спусна подир него и рече: Поразете и тогава в колесницата. И поразиха го в нагорнището на Гур, близо до Ивлеам; и той побягна в Магедон и умря там.
- 28** И слугите му го докараха на колесница в Ерусалим, погребяха го в гроба му с бащите му в Давидовия град.
- 29** А Охозия бе се възцарил над Юда в единадесетата година на Иорама Ахаавовия син.
- 30** Така Ииуй дойде в Езраел и Езавел като чу начерни клепачите на очите си, накити главата си и надникна през прозореца.
- 31** И, като влизаше Ииуй в портата, тя рече: С мир ли идеш, ти Зимриевце, убийцо на господаря си?
- 32** А той подигна лицето си към прозореца и рече: Кой е от към мене? Кой? И надникнаха към него двама трима скопци.
- 33** И рече: Хвърлете я долу. И те я хвърлиха долу; и пръсна от кръвта ѝ по стената и по конете; и той я сгази.
- 34** И като влезе та яде и пи, рече: Идете сега и вижте тая проклета и погребете я, защото е царска дъщеря.
- 35** И отидоха да я погребат, но не намериха от нея освен черепа, нозете и дланите на ръцете.
- 36** И когато се върнаха та му явиха това, той рече: Това е словото, което Господ говори чрез слугата Си тесвиеца Илия, като рече: В градския край на Езраел кучетата ще изядат месата на Езавел;
- 37** и трупът на Езавел в градския край на Езраел ще бъде като гной по лицето на полето, така щото не ще да рекат: Това е Езавел.

ГЛАВА 10

А Ахаав имаше седемдесет сина в Самария. И Ииуй написа писма та прати в Самария до езраелските началници, до старейшините и до възпитателите на Ахаавовите деца, в които рече:

2 Щом пристигне до вас това писмо, понеже синовете на господаря ви са при вас, и имате колесници и коне, укрепен град и оръжия,

3 то вижте кой е най-добър и най-способен от синовете на господаря ви та го поставете на бащиния му престол, и бийте се за дома на господаря си.

4 Но те твърде много се уплашиха, и рекоха: Ето, двамата царе не устояха пред него; и как ще устоим ние?

5 И така, домоуправителят, градоначалникът, старейшините и възпитателите на децата пратиха до Ииуя да рекат: Ние сме твои слуги, и ще сторим всичко, каквото ни кажеш; няма да направим никого цар; стори каквото ти се вижда угодно.

6 Тогава им писа второ писмо, в което рече: Ако сте от към мене, и ако послушате моя глас, отнемете главите на тия човеци, синовете на господаря ви, и утре по това време, дойдете при мене в Езраел. (А царските синове, седемдесетте човека, бяха при градските големци, които ги възпитаваха).

7 И като стигна писмото до тях, хванаха царските синове, седемдесетте човека, та ги изклаха, и туриха главите им в кошници та му ги пратиха в Езраел.

8 И един пратеник дойде та му извести, казвайки: Донесоха главите на царските синове. А той рече: Турете ги на два купа във входа на портата да стоят до утре.

9 И на сутринта излезе та застана и рече на всичките люде: Вие сте праведни; ето, аз направих заговор против господаря си и го убих; но кой изби всички тези?

10 Знайте сега, че няма да падне на земята нищо от Господното слово, което Господ говори против Ахаавовия дом; защото Господ извърши онова, което говори чрез слугата Си Илия.

11 И тъй, Ииуй порази всичките останали от Ахаавовия дом в Езраел, и всичките му големци, близките му приятели и свещениците му, докле не му остави остатък.

12 Сетне стана та тръгна и дойде в Самария. И по пътя, като беше близо при овчарската стригачница,

13 Ииуй срещна братята на Юдовия цар Охозия, и попита: Кои сте вие? А те отговориха: Ние сме братя на Охозия, и слизаме да поздравим чадата на царя и чадата на царицата.

14 И рече: Хванете ги живи. И хванаха ги живи та ги изклаха при рова на стригачницата, четиридесет и двама човека; не остави ни един от тях.

15 И като тръгна от там събра се с Ионадава Рихавовия син, който идеше да ги посрещне; Ииуй го поздрави и му рече: Право ли е твоето сърце към мене, както е моето сърце към твоето? И Ионадав отговори: Право е. Ако е тъй, каза Ииуй, дай ръката си; и той подаде ръката си. И Ииуй го качи при себе си на колесницата, и рече:

16 Дойди с мене та виж ревността ми за Господа. Така го качиха в колесницата му.

17 И когато стигна в Самария, поразяваше всичките останали от Ахаава в Самария догде го изстреби, според словото, което Господ говори на Илия.

18 Тогава Ииуй събра всичките люде та им рече: Ахаав е малко служил на Ваала; Ииуй ще му служи много.

19 Сега, прочее, повикайте ми всичките пророци на Ваала, всичките му служители и всичките му жреци; никой да не отсъствува, защото имам да принеса голямата жертва на Ваала; никой, който отсъствува, няма да остане жив. Но Ииуй направи

това с хитрост, с намерение да изтреби Вааловите служители.

20 И тъй, Ииуй рече: Прогласете тържествено събрание за Ваала. И те прогласиха.

21 И Ииуй прати по целия Израил, та дойдоха всичките Ваалови служители, така че не остана никой, който не дойде. Дойдоха в капището на Ваала; и Вааловото капище се напълни от край до край.

22 И каза на одеждопазителя: Извади одежди за всичките Ваалови служители. И той им извади одежди.

23 Тогава Ииуй и Ионадав, Рихавовият син, влязоха във Вааловото капище; и рече на Вааловите служители: Прегледайте и внимавайте да няма някой между вас някой от слугите на Иеова, но да бъдат само служители на Ваала.

24 И когато влязоха да принесат жертви и всеизгаряния, Ииуй нареди отвън осемдесет мъже, на които рече: Който остави да избяга някой от тия човеци, които доведох в ръцете ви, животът му ще се вземе вместо неговия живот.

25 И като свърши принасянето на всеизгарянето, Ииуй рече на телохранителите и на полководците: Влезте, избийте ги; никой да не избяга. И телохранителите и полководците ги избиха с остро то на ножа и ги изхвърлиха въвн. После, като отидоха в града на Вааловото капище,

26 извадиха кумирите на Вааловото капище та ги изгориха,

27 строшиха идола на Ваала, съсипаха Вааловото капище, и направиха го бунище, както е до днес.

28 Така Ииуй изтреби Ваала от Израиля.

29 Но Ииуй не се остави от греховете на Еровоама, Наватовия син, който направи Израиля да греши, то ест, от златните телета, които бяха във Ветил и в Дан.

30 Тогава Господ рече на Ииуя: Понеже ти добре стори, като извърши това, което е право пред очите Ми, и направи на Ахаавовия дом напълно според това, което бе в сърцето Ми, затова твоите синове до четвъртото поколение ще седят на Израилевия престол.

31 Обаче, Ииуй не внимаваше да ходи с цялото си сърце в закона на Господа Израилевия Бог; не се остави от греховете на Еровоама, с които направи Израиля да греши.

32 В това време Господ почна да кастри Израиля; защото Азаил ги порази във всичките Израилеви предели,

33 от Иордан на изток цялата галаадска земя, гадците, рувимците и манасийците, от Ароир при потока Арнон и Галаад и Васан.

34 А останалите дела на Ииуя, всичко що извърши и всичките му юначества, не са ли написани в Книгата на летописите на Израилевите царе?

35 И Ииуй заспа с бащите си; и погребяха го в Самария. И вместо него се възцари син му Иоахаз.

36 И времето, през което Ииуй царува над Израиля в Самария, бе двадесет и осем години.

ГЛАВА 11

А Готолия Охозиевата майка, като видя, че синът ѝ умря, стана та погуби целия царски род.

2 Но Иосавеета, дъщеря на цар Иорама, сестра на Охозия, взе Иоаса, Охозиевия

син, та го открадна изсред царските синове, като ги убиваха; и скриха го от Готолия в спалнята, заедно с дойката му, та не биде убит.

³ И беше при нея, скрит в Господния дом, шест години; а Готолия царуваше над земята.

⁴ Но в седмата година Иодай прати и, като взе стотниците на палачите и на телохранителите, доведе ги при себе си в Господния дом; после, като направи договор с тях и ги закле в Господния дом, показа им царския син.

⁵ И заповяда им казвайки: Ето какво трябва да направите: една трета от вас, които постъпвате на служба в събота, нека пази стража при царската къща,

⁶ една трета при портата Сур и една трета при портата, която е зад телохранителите; така да пазите стража при къщата, за да не влезе никой.

⁷ И всички от вас, и от двата отдела, които оставяте службата в събота, нека пазят стража при Господния дом около царя.

⁸ И да окръжавате царя от всяка страна, като всеки държи оръжията си в ръка; а който би влязъл в редовете да бъде убит; и да бъдете с царя при излизането му и при влизането му.

⁹ И тъй, стотниците извършиха всичко според както заповяда свещеник Иодай, и взеха всеки мъжете си - ония, които щяха да постъпят на служба в събота, и ония, които щяха да оставят службата в събота - та дойдоха при свещеника Иодай.

¹⁰ И свещеникът даде на стотниците цар Давидовите копия и щитове, които бяха в Господния дом.

¹¹ И телохранителите, всеки с оръжията си в ръка, стояха около царя, от дясната страна на дома до лявата му страна, край олтара и край дома.

¹² Тогава Иодай изведе царския син та положи на него короната и му връчи божественото заявление; и направиха го цар и помазаха го; после изпляскаха с ръце и казаха: Да живее царят!

¹³ А Готолия, като чу вика от телохранителите и от людете, дойде при людете в Господния дом,

¹⁴ и погледна, и, ето, царят стоеше при стълба, според обичая, и военачалниците и тръбите при царя и всичките люде от страна се радваха и свиреха с тръбите. Тогава Готолия раздра дрехите си и извика: Заговор! заговор!

¹⁵ И свещеник Иодай заповяда на стотниците, поставени над силите, та им рече: Извадете я въвн от редовете, и който би я последвал, убий го с меч; защото свещеникът беше казал: Да не бъде убита в Господния дом.

¹⁶ И така отстъпиха ѝ място; и тя отиде през пътя на конския вход в царската къща; и там биде убита.

¹⁷ Тогава Иодай направи завет между Господа и царя и людете, че ще бъдат Господни люде - също и между царя и людете.

¹⁸ И всичките люде от земята влязоха във Вааловото капище та го събориха, жертвениците му и кумирите му изпотрошиха съвсем, и Вааловия жрец Матан убиха пред жертвениците. И свещеникът постави надзиратели над Господния дом.

¹⁹ Тогава, като взе стотниците, палачите, телохранителите и всичките люде от страната, изведоха царя от Господния дом; и дойдоха в царската къща през пътя към портата на телохранителите, и той седна на царския престол.

²⁰ Така всичките люде от страната се зарадваха, и градът се успокои; а Готолия убиха с меч при царската къща.

²¹ Иоас беше на седем години, когато се възцари.

ГЛАВА 12

В седмата година на Ииуя се възцари Иоас, и царува четиридесет години в Ерусалим; а името на майка му бе Савия, от Вирсавее.

² И Иоас вършеше това, което бе право пред Господа, през всичкото време, когато го наставляваше свещеник Иодай.

³ Обаче високите места не се отмахнаха; хората още жертвуваха и кадяха по високите места.

⁴ А Иоас рече на свещениците: Всичките пари от посветените неща, които се внасят в Господния дом, и парите от всекиго, който преминава преброеението, и парите от всекиго според оценката му, и всичките пари, които би дошло някому в сърцето да принесе в Господния дом,

⁵ свещениците нека ги вземат у себе си, всеки от познатия си, и нека поправят разваленото на дома, гдето се намери развалено.

⁶ Но понеже до двадесет и третата година на цар Иоаса свещениците не бяха поправили разваленото на дома,

⁷ затова цар Иоас повика свещеник Иодай и другите свещеници та им рече: Защо не поправихте разваленото на дома? Сега, прочее, не вземайте вече пари от познатите си, но дайте събраното за разваленото на дома.

⁸ И свещениците склониха нито да вземат вече пари от хората, нито да бъдат отговорни за поправяне разваленото на дома.

⁹ А свещеник Иодай взе един ковчег и като отвори дупка на капака му, тури го при олтара отдясно на входа в Господния дом; и свещениците, които пазеха вратата, туряха в него всичките пари, които се внасяха в Господния дом.

¹⁰ И когато виждаха, че имаше много пари в ковчега, царският секретар и първосвещеникът отиваха та завързваха в мешци намерените в Господния дом пари, като ги и броеха.

¹¹ И даваха преброеените пари в ръцете на ония, които вършеха делото, които надзираваха Господния дом; а те ги иждивяваха по дърводелците и строителите, които работеха в Господния дом,

¹² и по зидарите и по каменоделците, и за купуване дървета и дялани камъни за поправяне разваленото на Господния дом, и за всяко иждивение за поправката на дома.

¹³ Но от парите, които се внасяха в Господния дом, не се направиха сребърни чаши, щипци, легени, тръби, нито какви да било златни съдове или сребърни съдове;

¹⁴ но даваха ги на работниците, и поправяха с тях Господния дом.

¹⁵ Освен това, не търсеха сметка от хората, на които даваха парите за да се разпределят на работниците, защото постъпваха честно.

¹⁶ Обаче, парите принасяни за престъпление и парите принасяни за грях, не се внасяха в Господния дом; те бяха за свещениците.

¹⁷ Тогава дойде сирийският цар Азаил та воюва против Гет и го превзе; и после Азаил обърна лицето си за да дойде против Ерусалим.

¹⁸ Затова Юдовият цар Иоас взе всичките посветени неща, които бащите му Иосафат, Иорам и Охозия, Юдовите царе, бяха посветили, и посветените от него неща, и всичкото злато, което се намери в съкровищата на Господния дом и на царската къща, та ги прати на сирийския цар Азаил; и той се оттегли от Ерусалим.

¹⁹ А останалите дела на Иоаса, и всичко що извърши, не са ли написани в Книгата

на летописите на Юдовите царе?

²⁰ И слугите му се подигнаха и, като направиха заговор, убиха Иоаса в къщата Мило, в надолнището към Сила.

²¹ Защото слугите му Иозахар Симеатовият син, и Иозавад, Сомировият син, го поразиха, та умря; и погребяха го с бащите му в Давидовия град; и вместо него се възцари син му Амасия.

ГЛАВА 13

В двадесет и третата година на Юдовия цар Иоас, Охозиевия син, се възцари Иоаз, Ииуевият син, над Израиля в Самария, и царува седемнадесет години.

² Той върши зло пред Господа, като последва греховете на Еровоама, Наватовия син, с които направи Израиля да греши; не се остави от тях.

³ Затова гневът на Господа пламна против Израиля, и Той постоянно ги предаваше в ръката на сирийския цар Азаила, и в ръката на Венадада, Азаиловия син.

⁴ Тогава Иоахаз се помоли Господу; и Господ го послуша, защото видя притеснението на Израиля, как сирийският цар ги притесняваше.

⁵ (И Господ даде избавител на Израиля, така щото се отърваха изпод ръката на сирийците, та израилтяните живееха в жилищата си, както по-напред;

⁶ обаче не се оставиха от греховете на дома на Еровоама, с които направи Израиля да греши, а в тях ходиха; и ашерата още стоеше в Самария).

⁷ Защото сирийският цар не беше оставил на Иоахаза от людете повече от петдесет конници, десет колесници и десет хиляди пешаци; защото сирийският цар беше ги погубил и беше ги направил като стъпкана пръст.

⁸ А останалите дела на Иоахаза, и всичко що извърши и юначествата му, не са ли написани в Книгата на летописите на Израилевите царе?

⁹ И Иоахаз заспа с бащите си, и погребяха го в Самария; а вместо него се възцари син му Иоас.

¹⁰ В тридесет и седмата година на Юдовия цар Иоас, се възцари Иоас, Иоахазовият син, над Израиля в Самария, и царува шестнадесет години.

¹¹ Той върши зло пред Господа; не се остави ни от един от греховете на Еровоама, Наватовия син, с които направи Израиля да греши, а в тях ходи.

¹² А останалите дела на Иоаса, и всичко що извърши и юначеството, с което воюва против Юдовия цар Амасия, не са ли написани в Книгата на летописите на Израилевите царе?

¹³ И Иоас заспа с бащите си; а на престола му седна Еровоам. А Иоас биде погребан в Самария с Израилевите царе.

¹⁴ В това време Елисей се разболя от болестта, от която умря. И Израилевият цар слезе при него та плака над него, като рече: Татко мой! татко мой! колесница Израилева и конница негова!

¹⁵ А Елисей му каза: Вземи лък и стрели. И той си взе лък и стрели.

¹⁶ Тогава рече на Израилевия цар: Тури ръката си на лъка. И като тури ръката си, Елисей положи ръцете си върху ръцете на царя и рече:

¹⁷ Отвори източния прозорец. И той го отвори. И рече Елисей: Стреляй. И той устрели. И рече: Стрелата на Господното спасение! да! стрелата на избавлението от сирийците! защото ще поразииш сирийците в Афек докле ги довършиш.

18 Рече още: Вземи стрелите. И той ги взе. Тогава рече на израилевия цар: Удряй на земята. И той удари три пъти, и престана.

19 А Божият човек се разсърди на него, и рече: Трябваше да удариш пет или шест пъти; тогава щеше да удариш сирийците докле ги довършиш: но сега само три пъти ще поразиш сирийците.

20 И Елисей умря, и погребяха го. А в следната година някои моавски чети опустошаваха земята.

21 И неколцина израилтяни като погребяха един човек, ето, видяха чета; затова хвърлиха човека в гроба на Елисея. А щом стигна човекът та досегна Елисеевите кости, оживя и се изправи на краката си.

22 И сирийският цар Азаил притесняваше Израиля през всичките дни на Иоахаза.

23 Но Господ им показа милост, пожали ги и ги прегледа заради завета Си с Авраама, Исаака и Якова; и отказа да ги изтреби, и не ги отхвърли още от присъствието Си;

24 защото, като умря сирийският цар Азаил, и вместо него се възцари син му Венадад,

25 Иоас, Иоахазовият син, взе обратно от ръката на Венадада, Азаиловия син, градовете, които Азаил беше отнел от ръката на баща му Иоахаза във война. Три пъти го порази Иоас, и взе обратно Израилевите градове.

ГЛАВА 14

Във втората година на Израилевия цар Иоас, Иоахазовия син, се възцари Амасия, син на Юдовия цар Иоас.

2 Той бе двадесет и пет години на възраст когато се възцари, и царува двадесет и девет години в Ерусалим. И името на майка му бе Иоадана, от Ерусалим.

3 Той върши това, което бе право пред Господа, но не както баща си Давида; той постъпваше съвсем според както бе постъпил баща му Иоас.

4 Обаче високите места не се отмахнаха; людете жертвуваха и кадыха по високите места.

5 И щом секрепи царството в ръката му, той умъртви слугите си, които бяха убили баща му царя.

6 Но чадата на убийците не умъртви, според писаното в книгата на Моисеевия закон, гдето Господ заповядвайки, каза: Бащите да се не умъртвяват поради чадата, нито чадата да се умъртвяват поради бащите; но всеки да се умъртвява за своя си грях.

7 Той изби десет души от Едома в долината на солта, и, като превзе град Села с бой, нарече го Иоктеил, както се казва и до днес.

8 Тогава Амасия прати човеци до Израилевия цар Иоас, син на Иоахаза, Ииуевия син да кажат: Ела да се погледнем един други в лице.

9 А Израилевият цар Иоас прати до Юдовия цар Амасия да рекат: Ливанският трън пратил до ливанския кедър да кажат: Дай дъщеря си на сина ми за жена. Но един звяр, който бил в Ливан, заминал та стъпкал тръна.

10 Ти наистина порази Едома, и надигна се сърцето ти; радвай се на славата си и седи у дома си; защо да се заплиташ за своята си вреда та да паднеш, ти и Юда с тебе?

11 Но Амасия не послуша. Прочее, Израилевият цар Иоас отиде, та се погледнаха

един друг в лице, той и Юдовият цар Амасия, във Ветсемес, който принадлежи на Юда.

12 И Юда биде поразен пред Израиля; и побягнаха всеки в шатъра си.

13 И Израилевият цар Иоас хвана във Ветсемес Юдовия цар Амасия, син на Иоаса Охозиевия син; и дойде в Ерусалим та събори четиристотин лакти от Ерусалимската стена, от Ефремовата порта до портата на ъгъла.

14 И като взе всичкото злато и сребро, и всичките съдове, които се намериха в Господния дом и в съкровищата на царската къща, тоже и заложенници, върна се в Самария.

15 (А останалите дела, които извърши Иоас и юначествата му, и как воюва с Юдовия цар Амасия, не са ли написани в Книгата на летописите на Израилевите царе?

16 И Иоас заспа с бащите си, и биде погребан в Самария с Израилевите царе; и вместо него се възцари син му Еровоам).

17 А след смъртта на Израилевия цар Иоас, Иоахазовия син, Юдовият цар Амасия, Иоасовият син, живя петнадесет години.

18 А останалите дела на Амасия не са ли написани в Книгата на летописите на Юдовите царе?

19 И понеже направиха заговор против него в Ерусалим, той побягна в Лохис; но пратиха след него в Лохис та го убиха там.

20 И докараха го на коне; и биде погребан в Ерусалим с бащите си в Давидовия град.

21 Тогава всичките Юдови люде взеха Азария {В гл. 15:13 и 2 Лет. 26:1, Озия.}, който бе шестнадесет години на възраст, та го направиха цар вместо баща му Амасия.

22 Той съгради Елат и го възвърна на Юда след като баща му царят заспа с бащите си.

23 В петнадесетата година на Юдовия цар Амасия, син на Иоаса, се възцари в Самария Еровоам, син на Израилевия цар Иоас, и царува четиридесет и една година.

24 Той върши зло пред Господа; не се остави ни от един от греховете на Еровоама Наватовия син, с които направи Израиля да греши.

25 Той възстанови границата на Израиля от прохода на Емат до полското море, според словото, което Господ Израилевият Бог говори чрез слугата Си Иона Аматиевия син, пророкът, който бе от Гетефер.

26 Защото Господ видя, че притеснението на Израиля беше много горчиво, понеже нямаше нито малолетен, нито пълнолетен {Еврейски: Нито затворен, нито свободен.}, който да помогне на Израиля.

27 И Господ не рече да изличи изпод небето името на Израиля, но ги избави чрез ръката на Еровоама Иоасовия син.

28 А останалите дела на Еровоама, и всичко що извърши, и юначествата му, как воюва, и как възвърна на Израиля Дамаск и Емат, които бяха подчинени на Юда, не са ли написани в Книгата на летописите на Израилевите царе?

29 И Еровоам заспа с бащите си Израилевите царе; и вместо него се възцари син му Захария.

ГЛАВА 15

В двадесет и седмата година на Израилевия цар Еровоама, се възцари Азария, син на Юдовия цар Амасия.

² Той беше шестнадесет години на възраст когато се възцари, и царува петдесет и две години в Ерусалим; и името на майка му бе Ехолия, от Ерусалим.

³ Той върши това, което бе право пред Господа, напълно според както беше сторил баща му Амасия.

⁴ Но високите места не се отмахнаха; людето още жертвуваха и кадияха по високите места.

⁵ Но Господ порази царя, така щото той остана прокажен до деня на смъртта си, та живееше в отделна къща. А царският син Иотам бе домовладелец, и съдеше людето на земята.

⁶ А останалите дела на Азария, и всичко що извърши, не са ли написани в Книгата на летописите на Юдовите царе?

⁷ И Азария заспа с бащите си, и погребяха го с бащите му в Давидовия град; и вместо него се възцари син му Иотам.

⁸ В тридесет и осмата година на Юдовия цар Азария, се възцари над Израила в Самария Захария Еровоамовият син, и царува шест месеца.

⁹ Той върши зло пред Господа, както сториха бащите му; не се остави от греховете на Еровоама Наватовия син, с които направи Израила да греши.

¹⁰ А Салум, Явисовият син, направи заговор против него, и порази го пред людето и го уби; и вместо него сам се възцари.

¹¹ А останалите дела на Захария, ето, написани са в Книгата на летописите на Израилевите царе.

¹² Това беше изпълнение на словото, което Господ говори на Ииуя като рече: Твоите синове ще седят на Израилевия престол до четвъртото поколение. Така и стана.

¹³ Салум, Явисовият син, се възцари в тридесет и деветата година на Юдовия цар Озия {В гл. 14:21 и ст. 1, 6, 7, 8, 17 и 27, Азария.}, и царува един месец в Самария.

¹⁴ Защото Манаим, Гадииният син, като излезе от Терса, дойде в Самария, и като порази Самума, Явисовия син в Самария и го уби, сам се възцари вместо него.

¹⁵ А останалите дела на Салума, и заговорът, който направи, ето, написани са в Книгата на летописите на Израилевите царе.

¹⁶ Тогава Манаим порази Тапса и всичко що бе в нея, и околностите ѝ, от Терса. Порази я понеже не му отвориша; и разпра всички бременни жени в нея.

¹⁷ В тридесет и деветата година на Юдовия цар Азария, се възцари над Израила Манаим, Гадииният син, и царува десет години в Самария.

¹⁸ Той върши зло пред Господа; през целия си живот не се оставяше от греховете на Еровоама, Наватовия син, с които направи Израила да греши.

¹⁹ Тогава асирийският цар Фул дойде против земята; а Манаим даде на Фула хиляда таланта сребро, за да му помогне да закрепи царството в ръката си.

²⁰ И Манаим с насилие събра среброто от Израила, от всичките големи богаташи по петдесет сребърни сикли, за да даде на асирийския цар. И така асирийският цар се върна, и не остана там в земята.

²¹ А останалите дела на Манаима, и всичко що извърши, не са ли написани в Книгата на летописите на Израилевите царе?

²² И Манаим заспа с бащите си; и вместо него се възцари син му Факия.

²³ В петдесетата година на Юдовия цар Азария, се възцари над Израила в Самария

Факия, Манаймовият син, и царува две години.

24 Той върши зло пред Господа; не се остави от греховете на Еровоама, Наватовия син, с които направи Израиля да греши.

25 И полководецът му Факей, Ромелиевият син, направи заговор против него та го порази в Самария, във вътрешната царска къща, с Аргова и Арие, като имаше със себе си и петдесет мъже от галаадците; и уби го та сам се възцари вместо него.

26 А останалите дела на Факия, и всичко що извърши, ето, написани са в Книгата на летописите на Израилевите царе.

27 В петдесет и втората година на Юдовия цар Азария, се възцари над Израиля в Самария Факей, Ромелиевият син, и царува двадесет години.

28 Той върши зло пред Господа; не се остави от греховете на Еровоама, Наватовия син, с които направи Израиля да греши.

29 В дните на Израилевия цар Факей, дойде асирийският цар Теглат-феласар та превзе Иион, Авел-вет-мааха, Янох, Кадес, Асор, Галаад и Галилея цялата Нефталимова земя, и заведе жителите им пленници в Асирия.

30 А Осия, син на Ила, направи заговор против Факея Ромелиевия син и като го порази, уби го, и сам се възцари вместо него в двадесетата година на Иотама, Озиевия син.

31 А останалите дела на Факея, и всичко що извърши, ето написани са в Книгата на летописите на Израилевите царе.

32 Във втората година на Израилевия цар Факей, Ромелиевия син, се възцари Иотам, син на Юдовия цар Озия.

33 Той беше двадесет и пет години на възраст, когато се възцари и царува шестнадесет години в Ерусалим; а името на майка му бе Еруса Садокова дъщеря.

34 Той върши това, което бе право пред Господа; постъпваше съвсем както бе направил баща му Озия.

35 Но високите места не се отмахнаха; людето още жертвуваха и кадяха по високите места. Той построи горната порта на Господния дом.

36 А останалите дела на Иотама, и всичко що извърши, не са ли написани в Книгата на летописите на Юдовите царе?

37 В онова време Господ почна да праща против Юда сирийския цар Расин и Факея, Ромелиевия син.

38 А Иотам заспа с бащите си и биде погребан с бащите си в града на баща си Давида; и вместо него се възцари син му Ахаз.

ГЛАВА 16

В седемнадесетата година на Факея, Ромелиевия син, се възцари Ахаз, син на Юдовия цар Иотам.

2 Ахаз бе двадесет години на възраст, когато се възцари, и царува шестнадесет години в Ерусалим; но не върши това, което бе право пред Господа своя Бог, както баща му Давид,

3 но ходи в пътя на Израилевите царе, и даже преведе сина си през огъня според мерзостите на народите, които Господ изпъди пред израилтяните.

4 Той жертвуваше и кадеше по високите места, и по върховете и под всяко зелено дърво.

⁵ Тогава сирийският цар Расин и Израилевият цар Факей, Ромелиевият син, дойдоха в Ерусалим да воюват, и обсадиха Ахаза, но не можаха да му надвият.

⁶ В онова време сирийският цар Расин възвърна Елат под Сирия, и изпъди юдеите из Елат; а сирийците дойдоха в Елат та живееха там, гдето са и до днес.

⁷ Затова Ахаз прати човеци до асирийския цар Теглат-феласар да кажат: Аз съм твой слуга и твой син; възлез да ме избавиш от ръката на сирийския цар и от ръката на Израилевия цар, които се подигнаха против мене.

⁸ И Ахаз взе среброто и златото, което се намери в Господния дом и в съкровищата на царската къща, та ги прати подарък на асирийския цар.

⁹ И асирийският цар го послуша и възлезе против Дамаск та го превзе, и отведе жителите му в Кир, а Расина уби.

¹⁰ А когато цар Ахаз отиде в Дамаск да посрещне асирийския цар Теглат-феласар, видя жертвеника в Дамаск; и цар Ахаз изпрати на свещеника Урия образа на жертвеника, и рисунка на него, точно според направата му.

¹¹ И свещеник Урия направи жертвеник точно според това, което цар Ахаз прати от Дамаск; така го направи свещеник Урия догде се върна цар Ахаз от Дамаск.

¹² И когато се върна царят от Дамаск, видя жертвеника; и царят се приближи при жертвеника та направи принос върху него.

¹³ И върху тоя жертвеник изгори всеизгарянето си и хлебния си принос, и изля възлиянието си, и поръси кръвта на примирителните си приноси.

¹⁴ А медният олтар, който бе пред Господа, премести от лицето на дома, от мястото му между жертвеника и Господния дом, и го постави на северната страна от жертвеника.

¹⁵ И цар Ахаз заповяда на свещеника Урия, казвайки: На великия жертвеник принасяй утрешното всеизгаряне, вечерния хлебен принос, царското всеизгаряне и хлебен принос, с всеизгарянето принасяно от всичките люде на земята и хлебния им принос и възлиянията им, и ръси и върху него всичката кръв на всеизгарянето и всичката кръв на жертвата; а медният олтар ще служи за мене за да се допитвам до Господа.

¹⁶ И свещеник Урия стори така, точно според както му заповяда цар Ахаз.

¹⁷ А цар Ахаз отсече страничните плочи на подножията, и дигна от тях умивалника; и свали морето от медните волове, които бяха под него, та го тури на каменен под.

¹⁸ И покрития път за съботата, който бяха построили в къщата, и външния вход за царя, премести в Господния дом, поради асирийския цар.

¹⁹ А останалите дела, които извърши Ахаз, не са ли написани в Книгата на летописите на Юдовите царе?

²⁰ И Ахаз заспа с бащите си, в Давидовия град; а вместо него се възцари син му Езекия.

ГЛАВА 17

В дванадесетата година на Юдовия цар Ахаз, се възцари в Самария над Израиля Осия, син на Ила, и царува девет години.

² Той върши зло пред Господа, обаче, не както Израилевите царе, които бяха преди него.

³ Против него възлезе асирийският цар Салманасар, комуто Осия стана слуга, като

му даваше данък.

⁴ А след време асирийският цар откри заговор в Осия, защото той бе пратил човеци до египетския цар Сов, и не беше дал данък на асирийския цар, както беше правил всяка година; затова асирийският цар го затвори и върза в тъмница.

⁵ И асирийският цар опустошаваше цялата земя, и като отиде в Самария обсаждаше я три години.

⁶ В деветата година на Осия, асирийският цар превзе Самария, отведе Израиля в плен в Асирия, и засели ги в Ала и в Авор при реката Гозан и в мидските градове.

⁷ А това стана, защото израилтяните бяха съгрешили на Господа своя Бог, Който ги изведе от Египетската земя, изпод ръката на египетския цар Фараона, като бяха почитали други богове,

⁸ и бяха ходили в наредбите на народите, които Господ изпъди пред израилтяните, и в наредбите, които Израилевите царе узакониха.

⁹ И израилтяните бяха вършили скришно работи, които не бяха прави пред Господа техния Бог, и бяха си строили високи места във всичките си градове, от стражарска кула до укрепен град.

¹⁰ Също бяха си издигали кумири и ашери върху всеки висок хълм и под всяко зелено дърво;

¹¹ и там бяха ходили по всичките високи места, както народите, които Господ изпъди пред тях, и бяха вършили зли дела, с които разгневяваха Господа,

¹² и бяха служили на идолите, за които Господ им беше казал: Не вършете това нещо.

¹³ Но пак чрез всичките пророци и всичките гледачи Господ беше предупреждавал Израиля и Юда, казвайки: Върнете се от злите си пътища, и пазете Моите заповеди и Моите повеления, свършено според закона, който дадох на бащите ви, и който ви пратих чрез слугите Си пророците.

¹⁴ При все това, те не бяха послушали, но бяха закоравили врата си както врата на бащите им, които не повярваха в Господа своя Бог.

¹⁵ Бяха отхвърляли повеленията Му и завета, който направи с бащите им, и заявленията, с които им заявяваше, и бяха последвали идолите {Еврейски: Суетите.} и станали суетни, и бяха последвали народите около тях, за които Господ им беше заповядал да не правят както тях.

¹⁶ И бяха оставили всичките заповеди на Господа своя Бог та си бяха направили две леяни телета, направили бяха ашери, и се кланяли на цялото небесно множество, и бяха служили на Ваала.

¹⁷ Те бяха превеждали синовете си и дъщерите си през огъня, чародействували и гадаели, и продавали себе си да вършат зло пред Господа та бяха Го разгневявали.

¹⁸ Затова, Господ се разгневи много против Израиля и ги отхвърли от лицето Си; остана само едното Юдово племе.

¹⁹ Па и Юда не беше опазил заповедите на Господа своя Бог, но бяха ходили в наредбите, които Израил беше узаконил.

²⁰ Господ, прочее, отхвърли целия Израилев род, унижи ги, и ги предаде в ръката на разграбителите, докле ги отхвърли от лицето Си.

²¹ Защото отцепи Израиля от Давидовия дом; и те направиха Еровоама, Наватовия син, цар; и Еровоам оттегли Израиля та да не следват Господа и направи ги да извършат голям грях.

²² И израилтяните бяха ходили във всичките грехове, които Еровоам извърши; не се

оставяха от тях

23 докле Господ не отхвърли Израила от лицето Си, както беше говорил чрез всичките Си слуги пророците. Така Израил биде отведен от своята земя в Асирия, гдето е и до днес.

24 Тогава асирийският цар доведе люде от Вавилон, от Хута, от Ава, от Елат и от Сефаруим та ги засели в самарийските градове вместо израилтяните; и те усвоиха Самария и населиха се в градовете ѝ.

25 А в началото на заселването си там, те не се бояха от Господа; затова Господ прати между тях лъвовے, които убиваха някои от тях.

26 По тая причина те говориха на асирийския цар, казвайки: Людете, които ти пресели и постави в самарийските градове, не знаят начина на служене на местния Бог затова Той прати лъвовے между тях, и, ето, убиват ги, понеже не знаят начина на служене на местния Бог.

27 Тогава асирийският цар заповяда, казвайки: Заведете там един от свещениците, които запленихме от там; и нека идат пак и да се заселят там, и свещеникът нека ги научи начина на служене на местния Бог.

28 И така, един от свещениците, които те бяха запленили от Самария, дойде та се засели във Ветил, и поучаваше ги как да се боят от Господа.

29 Обаче людете от всеки народ поставиха свои богове, людете от всеки народ в градовете, гдето живееха, и туриха ги в капищата по високите места, които самаряните бяха построили.

30 Вавилонските мъже поставиха Сокхот-венот, а хутайските мъже поставиха Нергал, ематските мъже поставиха Асима,

31 авците поставиха Ниваз и Тартак, и сефаруимците горяха децата си на огън за сефаруимските богове Адрамелех и Анамелех.

32 Така те се бояха от Господа, и си поставиха свещеници за високите места от всякакви люде между тях, които служеха за тях в капищата по високите места.

33 Бояха се от Господа, и на своите си богове служеха според обичая на народите, измежду които бяха преселени.

34 Дори до днес постъпват според по-предишните обичаи: не се боят от Господа, а нито постъпват според своите си повеления и според своите си съдби, нито според закона и заповедта, която Господ даде на потомците на Якова, когото нарече Израил,

35 с които Господ бе направил завет, като им заповяда казвайки: Да се не боите от други богове, нито да им се кланяте, нито да им служите, нито да им жертвувате;

36 но от Господа, Който ви изведе из Египетската земя с голяма сила и с издигната мишца, от Него да се боите, Нему да се кланяте и Нему да принасяте жертва.

37 И да внимавате да изпълнявате всякога повеленията, съдбите, закона и заповедта, които Той написа за вас; а от други богове да се не боите.

38 И да не забравяте завета, който направих с вас; и да не се боите от други богове.

39 Но от Господа вашия Бог да се боите; и Той ще ви избави от ръката на всичките ви неприятели.

40 Те, обаче, не послушаха, но постъпваха според по-предишните си обичаи.

41 И така, тия народи се бояха от Господа, и служеха на своите идоли; също и чадата им и внуците им постъпват до днес както постъпваха бащите им.

ГЛАВА 18

В третата година на Израилевия цар Осия, Иловия син, се възцари Езекия, син на Юдовия цар, Ахаз.

² Той беше двадесет и пет години на възраст, когато се възцари, и царува двадесет и девет години в Ерусалим; а името на майка му беше Авия, Захариева дъщеря.

³ Той върши това, което бе право пред Господа, напълно както извърши баща му Давид:

⁴ събори високите места, изпотроши кумирите, изсече ашерите и сломи медната змия, която Моисей беше направил, защото дори до онова време израилтяните ѝ кадяха; и нарече я Нехушан {Т.е., Късче мед.}.

⁵ На Господа Израилевия Бог упова. Нямаше подобен нему между всичките Юдови царе, ни между ония, които бяха подир него, нито преди него;

⁶ защото се прилепи към Господа, не престана да Го следва, но опази заповедите, които Господ даде на Моисея.

⁷ И Господ бе с него; където и да излизаше, той благоуспяваше; и въстана против асирийския цар, и не му слугуваше вече.

⁸ Той порази филистимците до Газа и до околностите ѝ, от стражарска кула до укрепен град.

⁹ А в четвъртата година на цар Езекия, която бе седмата година на Израилевия цар Осия, син на Ила, асирийският цар Салманасар възлезе против Самария и я обсаждаше.

¹⁰ След три години я превзе; в шестата година на Езекия, която бе деветата година на Израилевия цар Осия, Самария бе превзета.

¹¹ И асирийският цар отведе Израила в плен в Асирия, и ги настани в Ала и в Авор при реката Гозан и в мидските градове;

¹² защото не послушаха гласа на Господа своя Бог, но престъпиха завета Му, - всичко, което Господният слуга Моисей заповяда, - и не послушаха, и нито го извършиха.

¹³ А в четиринадесетата година на цар Езекия, асирийският цар Сенахирим възлезе против всичките укрепени Юдови градове и ги превзе.

¹⁴ Тогава Юдовият цар Езекия прати до асирийския цар в Лахис да кажат: Съгреших; върни се от мене; каквото ми наложиш ще го нося. И тъй, асирийският цар наложи на Юдовия цар Езекия триста таланта сребро и тридесет таланта злато.

¹⁵ И Езекия му даде всичкото сребро, което се намери в Господния дом и в съкровищата на царската къща.

¹⁶ В това време Езекия откова златото от вратите на Господния храм и от стълбовете, които той, Юдовият цар Езекия, бе обковал със злато, и го даде на асирийския цар.

¹⁷ Но асирийският цар прати от Лахис Тартана, Рапсариса и Рапсака с голяма войска при цар Езекия в Ерусалим. А те възлязоха и дойдоха в Ерусалим. И когато стигнаха, дойдоха та застанаха при водопровода на горния водоем, който е по друма към тепавичарската нива.

¹⁸ И когато извикаха към царя, излязоха при тях управителят на двореца Елиаким, Хелкиевият син и секретарят Шевна, и летописецът Иоах, Асафовият син.

¹⁹ Тогава Рапсак им рече: Кажете сега на Езекия: Така казва великият цар, асирийският цар, каква е тая увереност, на която уповаваш?

- ²⁰ Ти казваш: Имам благоразумие и сила за воюване. Но това са само лицемерни думи. На кого, прочее, се надяваш та си въстанал против мене?
- ²¹ Виж, ти се надяваш, като че ли на тояга, на оная строшена тръстика на Египет, на която, ако се опре някой, ще се забучи в ръката му та ще я промуши. Такъв е египетският цар Фараон за всички, които се надяват на него.
- ²² Но ако ми речете: На Господа нашия Бог уповаваме, то Той не е ли Оня, Чиито високи места и жертвеници премахна Езекия, като рече на Юда и на Ерусалим: Пред тоя олтар в Ерусалим се покланяйте?
- ²³ Сега, прочее, дай човеци в залог на господаря ми асирийския цар; а аз ще ти дам две хиляди коне, ако можеш от своя страна да поставиш на тях ездаци.
- ²⁴ Как тогава ще отблъснеш един военачалник измежду най-низките слуги на господаря ми? Но пак уповаваш на Египет за колесници и за конници!
- ²⁵ Без волята на Господа ли възлязох сега на това място за да го съсипя? Господ ми рече: Възлез против тая земя та я съсипи.
- ²⁶ Тогава Елиаким, Хелкиевият син, Шевна и Иоах рекоха на Рапсака: Говори, молим, на слугите си на сирийски, защото го разбираме; недей ни говори на юдейски, та да чуят людете, които са на стената.
- ²⁷ Но Рапсак им рече: Да ли ме е пратил господарят ми само при твоя господар и при тебе да говоря тия думи? не ме ли е изпратил при мъжете, които седят на стената, за да ядат с вас заедно изпражненията си и да пият пикочта си?
- ²⁸ Тогава Рапсак застана та извика на юдейски със силен глас, като говори, казвайки: Слушайте думата на великия цар, асирийския цар:
- ²⁹ така казва царят: Да ви не мами Езекия. Защото той не ще може да ви избави от ръката ми.
- ³⁰ И да ви не прави Езекия да упоавате на Господа, като казва: Господ непременно ще ни избави, и тоя град няма да бъде предаден в ръката на асирийския цар.
- ³¹ Не слушайте Езекия, защото така казва асирийският цар: Направете спогодба с мене и излезте при мене, и яжте всеки от лозето си, и всеки от смокинята си, и пийте всеки от водата на щерната си
- ³² докле дойда и ви заведа в земя подобна на вашата земя, земя изобилваща с жито и вино, земя изобилваща с хляб и лозя, земя изобилваща с дървено масло и мед, за да живеете и да не умрете; и не слушайте Езекия, когато би ви убеждавал, като казва: Господ ще ни избави.
- ³³ Някой от боговете на народите избавил ли е земята си от ръката на асирийския цар?
- ³⁴ Где са боговете на Емат и Арфад {В изданието от 1940 г. Аршад, вероятно печатна грешка.}? Где са боговете на Сефаруим, на Ена и на Ава? Избавиха ли те Самария от ръката ми?
- ³⁵ Кои измежду всичките богове на разните страни са избавили земята си от моята ръка, та да избави Иеова Ерусалим от ръката ми?
- ³⁶ А людете мълчаха, и не му отговориха ни дума, защото царят беше заповядал, казвайки: Да му не отговаряте.
- ³⁷ Тогава управителят на двореца Елиаким, Хелкиевият син, и секретарят Шевна, и летописецът Иоах, Асафовият син, дойдоха при Езекия с раздрани дрехи та му известиха Рапсаковите думи.

А когато цар Езекия чу думите му, раздра дрехите си, покри се с вретиче и влезе в Господния дом.

² И прати управителя на двореца Елиаким, секретаря Шевна и старшите свещеници, покрити с вретича, при пророк Исаия Амосовия син.

³ И рекоха му: Така казва Езекия: Ден на скръб, на изобличение и на оскърбление е тоя ден, защото настана часа да се родят децата, но няма сила за раждане.

⁴ Може би Господ твоят Бог ще чуе всичките думи на Рапсака, когото господарят му асирийският цар прати да укорява живия Бог, и ще изобличи думите, които Господ твоят Бог чу; затова, възнеси молба за остатъка що е оцелял.

⁵ И тъй слугите на цар Езекия отидоха при Исаия,

⁶ И Исаия им рече: Така да кажете на господаря си: Така казва Господ: Не бой се от думите, които си чул, с които слугите на асирийския цар Ме похулиха.

⁷ Ето, Аз ще туря в него такъв дух, щото, като чуе слух, ще се върне в своята земя; и ще го направя да падне от нож в своята земя.

⁸ И така, Рапсак, като се върна, намери, че асирийският цар воюваше против Ливна; защото бе чул, че той заминал от Лохис.

⁹ И царят, когато чу да казват за етиопския цар Тирак: Ето, излязъл да воюва против тебе, прати пак посланици до Езекия, казвайки:

¹⁰ Така да говорите на Юдовия цар Езекия, да речете: Твоят Бог, на Когото уповаваш, да те не мами, като казва: Ерусалим няма да бъде предаден в ръката на асирийския цар.

¹¹ Ето, ти чу какво направили асирийските царе на всичките земи, как ги обрекли на изстребление; та ти ли ще се избавиш?

¹² Боговете на народите избавиха ли ония, които бащите ми изстребиха, Гозан, Харан, Ресеф и еденяните, които бяха в Таласар?

¹³ Где е ематският цар, арфадският цар и царят на града Сефаруим, на Ена и на Ава?

¹⁴ А когато Езекия взе писмото от ръката на посланиците та го прочете, Езекия възлезе в Господния дом и го разгъна пред Господа.

¹⁵ И Езекия се помоли пред Господа, като каза: Господи Боже Израилев, Който седиш между херувимите, Ти и само Ти си Бог на всичките земни царства; Ти си направил небето и земята.

¹⁶ Приклони, Господи, ухото Си и чуй; отвори Господи очите Си и виж; и чуй думите, с които Сенахирим изпрати тогоз да похули живия Бог.

¹⁷ Наистина, Господи, асирийските царе запустиха народите и земите им;

¹⁸ и хвърлиха в огън боговете им, защото не бяха богове, но дело на човешки ръце, дървета и камъни; затова ги погубиха.

¹⁹ Сега, прочее, Господи Боже наш, отърви ни, моля Ти се, от ръката му, за да познаят всичките земни царства, че Ти си Господ, единственият Бог.

²⁰ Тогава Исаия, Амосовият син, прати до Езекия да кажат: Така казва Господ Израилевият Бог: Чух това, за което си се помолил на Мене против асирийския цар Сенахирим.

²¹ Ето словото, което Господ изговори за него: - Презря те, присмя ти се, девицата, сионовата дъщеря; Зад гърба ти поклати глава ерусалимската дъщеря.

²² Кого си обидил и похулил ти? И против Кого си говорил с висок глас И си надигнал нагоре очите си? Против Светия Израилев.

- ²³ Господа си обидил ти чрез посланиците си, като си рекъл: С множеството на колесниците си възлязох аз Върху височината на планините, Върху уединенията на Ливан: И ще изсека високите му кедри, Отборните му елхи; И ще вляза в най-крайното помещение по него, В леса на неговия Кармил.
- ²⁴ Аз изкопах, и пих чужди води; И със стъпалото на нозете си Ще пресуша всичките реки на Египет {Или: Обсадените.}.
- ²⁵ Не си ли чул, че Аз съм наредил това отдавна, и от древни времена съм начертал това? А сега го изпълних, Така щото ти да обръщаш укрепени градове в купове развалини.
- ²⁶ Затова жителите им станаха безсилни, Уплашиха се и посрамаха се; Бяха като трева на полето, като зеленина, Като трева на къщния покрив, И жито препълнено преди да стане стъбло.
- ²⁷ Но Аз зная жилището ти, Излизането ти и влизането ти, И убийството ти против Мене,
- ²⁸ Понеже буйството ти против Мене, И надменността ти стигнаха до ушите Ми, Затова ще туря куката Си в ноздрите ти, И юздата Си в устните ти, Та ще те върна през пътя, по който си дошъл.
- ²⁹ И това ще ти бъде знаменieto: Тая година ще ядете това, което е саморасло, Втората година това, което израства от същото; А третата година посейте и пожънете, Насадете лозя и яжте плода им.
- ³⁰ И оцелялото от Юдовия дом, Което е останало, пак ще пуска корени долу, И ще дава плод горе.
- ³¹ Защото из Ерусалим ще излезе остатък, И из хълма Сион оцелялото. Ревността на Господа на Силите ще извърши това.
- ³² Затова, така казва Господ за асирийския цар: Няма да влезе в тоя град, Нито ще хвърли там стрела, Нито ще дойде пред него с щит, Нито ще издигне против него могила.
- ³³ По пътя, през който е дошъл, по него ще се върне, И в тоя град няма да влезе, казва Господ;
- ³⁴ Защото ще защитя тоя град за да го избавя, Заради Себе Си и заради слугата Ми Давида.
- ³⁵ И в същата нощ ангел Господен излезе та порази сто осемдесет и пет хиляди души в асирийския стан; и когато станаха хора на сутринта, ето, всички ония бяха мъртви трупове.
- ³⁶ И тъй, асирийският цар Сенахирим си тръгна та отиде, върна се, и живееше в Ниневия.
- ³⁷ А като се кланяше в капището на бога си Нисрох, неговите синове Адрамелех и Сарасар го убиха с нож; и побягнаха в араратската земя. А вместо него се възцари син му Есарадон.

ГЛАВА 20

В това време Езекия се разболя до смърт; и пророк Исаия, Амосовият син, дойде при него та му рече: Така казва Господ, нареди за дома си, понеже ще умреш и няма да живееш.

² Тогава царят обърна лицето си към стената та се помоли Господу, казвайки:

³ Моля Ти се, Господи, спомни си сега как ходих пред Тебе с вярност и с цяло сърце,

и върших това, което е угодно пред Тебе. И Езекия плака горко.

⁴ А преди да беше излязъл Исаия до средната част на града, Господното слово дойде към него и рече:

⁵ Върни се та кажи на вожда на Моите люде, Езекия, така казва Господ, Бог на баща ти Давида: Чух молитвата ти, видях сълзите ти; ето Аз ще те изцеля; след три дена ще възлезеш в Господния дом.

⁶ Ще приложат на живота ти петнадесет години; и ще избавя тебе и тоя град от ръката на асирийския цар; и ще защитят тоя град заради Себе Си и заради слугата Ми Давида.

⁷ Тогава Исаия каза: Вземете низаница смокини. И взеха та я туриха на цирея; и царят оздравя.

⁸ А Езекия беше казал на Исаия: Какво ще бъде знамението, че Господ ще ме изцели, и че след три дена ще отида в Господния дом?

⁹ И Исаия беше рекъл: Ето какво ще ти бъде знамението от Господа, че Господ ще извърши това, което каза: избери - да напредне ли сянката десет стъпала, или да се върне надире десет стъпала?

¹⁰ И Езекия отговори: Лесно нещо е да слезе сянката десет стъпала; не, но нека се върне сянката десет стъпала надире.

¹¹ И пророк Исаия извика към Господа; и Той върна сянката десет стъпала надире, по които беше слезнала върху слънчевия часовник на Ахаза.

¹² В онова време вавилонският цар Веродах-валадан {Или: Мородох-валадан.}, Валадановият син, прати писмо и подарък на Езекия, защото чу, че Езекия бил се разболял.

¹³ И Езекия ги изслуша, и показа им цялата къща със скъпоценните си вещи - среброто и златото, ароматите и скъпоценните масла, целия си оръжеен склад, и всичко каквото се намиреше между съкровищата му; в къщата му и в цялото му владение не остана нищо, което Езекия не им показва.

¹⁴ Тогава дойде пророк Исаия при цар Езекия та му рече: Какво казаха тия човеци? и от где дойдоха при тебе? И Езекия рече: От далечна земя идат, от Вавилон.

¹⁵ Тогава каза: Що видяха в къщата ти? И Езекия отговори: Видяха всичко що има в къщата ми; няма нищо между съкровищата ми, което не им показвах.

¹⁶ Тогава Исаия рече на Езекия: Слушай Господното слово:

¹⁷ Ето, идат дни, когато всичко що е в къщата ти, и каквото бащите ти са събрали до тоя ден, ще се пренесе у Вавилон; няма да остане нищо, казва Господ.

¹⁸ И ще отведат от синовете, които ще излязат от тебе, които ще родиш; и те ще станат скопци {Или: Камериери.} в палата на вавилонския цар.

¹⁹ Тогава Езекия рече на Исаия: Добро е Господното слово, което ти изрече. Прибави още: Не е ли тъй, щом в моите дни ще има мир и вярност?

²⁰ А останалите дела на Езекия, и всичкото му юначество, и как направи водоема и водопровода та доведе вода в града, не са ли написани в Книгата на летописите на Юдовите царе?

²¹ И Езекия заспа с бащите си; и вместо него се възцари син му Манасия.

ГЛАВА 21

Манасия бе дванадесет години на възраст, когато се възцари, и царува петдесет и пет години в Ерусалим; а името на майка му бе Ефсива.

² Той върши зло пред Господа според мерзостите на народите, които Господ изпъди пред израилтяните.

³ Устрои изново високите места, които баща му Езекия бе съборил, издигна жертвеници на Ваала и направи ашера, както Израилевият цар Ахаав беше сторил, и се кланяше на цялото небесно множество и им служеше.

⁴ Тоже издигна жертвеници в Господния дом, за който Господ беше казал: В Ерусалим ще настаня името Си.

⁵ Издигна жертвеници и на цялото небесно множество вътре в двата двора на Господния дом.

⁶ И преведе сина си през огъня, още упражняваше предвещания и употребяваше гадания, и си служеше със запитвачи на зли духове и с врачове; той извърши голямо зло пред Господа та Го разгневи.

⁷ И ваяният идол на ашерата, който направи, постави в дома, за който Господ каза на Давида и на сина му Соломона: В тоя дом, и в Ерусалим, който избрах от всичките Израилеви племена, ще настаня името Си до века;

⁸ и няма вече да направя нозете на Израила да блуждаят вън от земята, която дадох на бащите им, само ако внимават да вършат всичко що им заповядах, напълно според закона, който слугата Ми Моисей им даде.

⁹ Но не послушаха; а Манасия го подмами да вършат по-лошо от народите, които Господ погуби пред израилтяните.

¹⁰ Тогава Господ говори чрез слугите Си пророците, казвайки:

¹¹ Понеже Юдовият цар Манасия стори тия мерзости, и извърши повече зло от всичко, което извършиха аморейците, които бяха преди него, и чрез идолите си направи и Юда да съгреши,

¹² затова, така казва Господ Израилевият Бог: Ето Аз нанасям такова зло на Ерусалим и на Юда, щото на всеки, който чуе за него, ще му писнат и двете уши.

¹³ И ще простра върху Ерусалим същата мерилна връв, която прострах върху Самария, и същия отвес, който прострах върху Ахавовия дом; и ще избърша Ерусалим както избърсва някой едно блюдо, и като го избърше, обръща го наопак.

¹⁴ И ще отхвърля останалите от наследството Си, и ще ги предам в ръката на неприятелите им; и те ще бъдат разграбени и пленявани от всичките си неприятели,

¹⁵ защото вършеха зло пред Мене и Ме разгневяха от деня, когато бащите им излязоха из Египет, до днес.

¹⁶ При това, освен греха, с който направи Юда да съгреши като върши зло пред Господа, Манасия проля и твърде много невинна кръв, докле напълни Ерусалим от единия край до другия.

¹⁷ А останалите дела на Манасия, и всичко що извърши, и грехът, който стори, не са ли написани в Книгата на летописите на Юдовите царе?

¹⁸ И Манасия заспа с бащите си, и биде погребан в градината на своята къща, в градината на Оза; и вместо него се възцари син му Амон.

¹⁹ Амон бе двадесет и две години на възраст, когато се възцари, и царува две години в Ерусалим; а името на майка му бе Месулемета, дъщеря на Аруса от Иотева.

²⁰ Той върши зло пред Господа, както стори баща му Манасия.

²¹ Ходи напълно в пътя, в който ходи баща му, и служи на идолите, на които

служеше баща му, та им се поклони.

22 И остави Господа Бога на бащите си, и не ходи в Господния път.

23 А слугите на Амона направиха заговор против него та убиха царя в собствената му къща.

24 Обаче, хората от страната избиха всичките, които бяха направили заговора против цар Амона; и хората от страната направиха сина му Иосия цар вместо него.

25 А останалите дела, които извърши Амон, не са ли написани в Книгата на летописите на Юдовите царе?

26 И погребяха го в гроба му в градината на Оза; и вместо него се възцари син му Иосия.

ГЛАВА 22

Иосия бе осем години на възраст когато се възцари, и царува в Ерусалим тридесет и една година; а името на майка му бе Иедида, дъщеря на Адаия от Васкат.

2 Той върши това, което бе право пред Господа, като ходи напълно в пътя на баща си Давида, без да се отклони на дясно или на ляво.

3 И в осемнадесетата година на цар Иосия, царят прати в Господния дом секретаря Сафан, син на Азалия, Месуламовия син, и му каза:

4 Иди при първосвещеника Хелкия та му речи да изброи внесените в Господния дом пари, които вратарите са събрали от хората,

5 и нека ги предадат в ръката на работниците, които надзирават Господния дом; а те нека ги дадат на работниците, които са в Господния дом, за да поправят разваленото на дома, -

6 на дърводелците, на строителите и на зидарите, - и за да купят дървета и дялани камъни за да поправят дома.

7 Обаче, не държаха с тях никаква сметка за предаваните в ръцете им пари, защото постъпваха честно.

8 Тогава първосвещеникът Хелкия каза на секретаря Сафан: Намерих книгата на закона в Господния дом. И Хелкия даде книгата на Сафана, който я прочете.

9 И секретарят Сафан отиде при царя и доложи на царя, казвайки: Слугите ти иждивиха парите, които намериха в дома, като ги предадоха в ръката на работниците, които надзирават Господния дом.

10 Тоже секретарят Сафан извести на царя, казвайки: Свещеник Хелкия ми даде една книга. И Сафан я прочете пред царя.

11 А царят, като чу думите на книгата на закона, раздра дрехите си.

12 Тогава царят заповяда на свещеника Хелкия, на Ахикама Сафановия син, на Аховора Михеевия син, на секретаря Сафан, и на царския слуга Асаия, казвайки:

13 Идете, допитайте се до Господа за мене, за хората и за целия Юда, относно думите на тая книга, която се намери; защото голям е Господният гняв, който е пламнал против нас, понеже бащите ни не послушаха думите на тая книга та да постъпват напълно според както е писано за нас.

14 И така, свещеник Хелкия, Ахикам, Аховор, Сафан и Асаия отидоха при пророчицата Олда, жена на одеждопазителя Селум, син на Текуя, Арасовия син. А тя живееше в Ерусалим, във втория участък; и те говориха с нея.

15 И тя им рече: Така казва Господ Израилевият Бог: Кажете на човека, който ви е

пратил до Мене:

16 Така казва Господ: Ето, Аз ще докарам злото на това място и на жителите му, според всичко което е писано в книгата, която Юдовият цар е прочел.

17 Понеже Ме оставиха и кадиях на други богове, та Ме разгневиха с всичките дела на ръцете си, затова гневът Ми ще пламне против това място, и няма да угасне.

18 Но на Юдовия цар, който ви прати да се допитате до Господа, така да му кажете: Така казва Господ Израилевият Бог: Относно думите, които ти си чул:

19 Понеже сърцето ти е омекнало, и ти си се смирил пред Господа, когато си чул това, което говорих против това място и против жителите му, че ще запустеят и ще станат за проклетия, и ти раздра дрехите си и плака пред Мене, затова и Аз те послушах, казва Господ.

20 Ето, прочее, Аз ще те прибера при бащите ти, и ще се прибереш в гроба си с мир; и твоите очи няма да видят нищо от всичкото зло, което ще докарам на това място. И те доложиха на царя.

ГЛАВА 23

Тогава царят прати, та събраха при него всичките Юдови и ерусалимски старейшини.

2 И царят възлезе в Господния дом, и с него всичките Юдови мъже и всичките ерусалимски жители, - свещениците, пророците и всичките люде от малък до голям; и прочете на всеослушание пред тях всичките думи от книгата на завета, която се намери в Господния дом.

3 И царят застана до стълба, та направи завет пред Господа да следва Господа, да пази заповедите Му и заявленията Му, и повеленията Му с цялото си сърце и с цялата си душа, та да изпълняват думите на тоя завет, които са написани в тая книга. И всичките люде потвърдиха завета.

4 Тогава царят заповяда на първосвещеник Хелкия, на свещениците от втория чин и на вратарите да извадят из Господния храм всичките вещи направени за Ваала, за ашерата и за цялото небесно множество; и изгори ги вън от Ерусалим, в полетата на Кедрон, и отнесе пепелта им във Ветил.

5 И премахна идолопоклонническите жреци, които Юдовите царе бяха определили да кадят по високите места в Юдовите градове и околностите на Ерусалим, както и тия, които кадиях на Ваала, на слънцето, на луната, на дванадесетте съзвездия, на цялото небесно множество.

6 Занесе ашерата из Господния дом вън от Ерусалим на потока Кедрон, стри я на прах, и хвърли праха ѝ по общонародните гробища.

7 Събори и къщите на мъжеложците, които бяха в Господния дом, гдето жените тъчеха завеси за ашера.

8 И доведе всичките свещеници от Юдовите градове, и оскверни високите места, гдето тия свещеници бяха кадили, от Гева до Вирсавее; и събори високите места на портата, които бяха във входа на портата на градоначалника Исус, който вход беше отляво на градската порта.

9 Но свещениците от високите места не възлизаха да служат при Господния олтар в Ерусалим, но ядяха безквасни хлябове между братята си.

10 Царят оскверни и Тофета, който е в долината на Еномовите потомци, за да не може никой да преведе сина си или дъщеря си през огъня на Молоха.

11 И отминаха конете, които Юдовите царе бяха посветили на слънцето във входа на Господния дом, при жилището на скопеца Натанмелех, което бе в храмовите предели, и изгори с огън колесниците на слънцето.

12 Царят събори и жертвениците, които бяха върху покрива на Ахазовата горна стая, които Юдовите царе бяха направили, и жертвениците, които Манасия бе направил в двора на Господния дом, и като ги срина от там, хвърли праха им в потока Кедрон.

13 Царят оскверни и високите места, които бяха пред Ерусалим, които бяха отдясно на хълма на разврата {Т.е. Елеонският.}, които Израилевият цар Соломон беше построил за Астарта, мерзостта на сидонците, и за Хамоса, мерзостта на моавците, и за Мелхома, мерзостта на амонците.

14 И сломи истуканите, съсече ашерите и напълни местата им с човешки кости.

15 При това царят събори жертвеника, който бе във Ветил, и високото място, което бе построил Еровоам, Наватовият син, който направи Израиля да греши, да! оня жертвеник и онова високо място, и като изгори високото място, стри го на прах, и изгори ашерата.

16 И като се обърна и съгледа гробовете, които бяха там в хълма, Иосия прати та взе костите из гробовете, изгори ги на жертвеника, и го оскверни, според Господното слово прогласено от Божия човек, който прогласи тия неща.

17 Тогава рече: Какъв е тоя стълб, който виждам? А градските мъже му разправиха: Това е гробът на Божия човек, който дойде от Юда та прогласи тия дела, които ти извърши против ветилския жертвеник.

18 Тогава царят каза: Оставете го; никой да не поклати костите му. И така оставиха костите му непоклатени, заедно с костите на пророка, който дойде от Самария.

19 Иосия отмахна и всичките капища на високите места, които се намираха в сирийските градове, и които Израилевите царе бяха направили та бяха разгневили Господа, и постъпи с тях точно според делата, които беше извършил във Ветил.

20 И като изкла на жертвениците всичките жреци от високите места, които бяха там, и изгори върху тях човешки кости, той се върна в Ерусалим.

21 След това, царят заповяда на всичките люде, казвайки: Направете пасхата на Господа вашия Бог, както е писано в тая книга на завета.

22 Навярно ни във времето на съдиите, които съдиха Израиля, нито във времето на никой от Израилевите царе или Юдовите царе, не е ставала такава пасха,

23 каквато стана тая пасха Господу в Ерусалим в осемнадесетата година на цар Иосия.

24 При това, Иосия премахна запитвачите на зли духове и врачовете, домашните идоли и кумирите, и всичките мерзости, които се намериха в Юдовата земя и в Ерусалим, за да изпълни думите на закона, написани в книгата, която свещеник Хелкия намери в Господния дом.

25 Цар подобен нему не е имало преди него, който да се е обърнал към Господа с цялото си сърце, с цялата си душа и с всичката си сила, напълно според Моисеевия закон; нито след него настана подобен нему.

26 При все това, обаче, Господ не се върна от яростния Си и голям гняв; защото гневът Му пламна против Юда поради всичките предизвикателства, с които Манасия беше Го разгневил.

27 И рече Господ: Ще отхвърля и Юда от лицето Си, както отхвърлих Израиля; ще отхвърля и тоя град Ерусалим, който избрах, и дома, за който рекох: Името Ми ще бъде там.

- ²⁸ А останалите дела на Иосия, и всичко що извърши, не са ли написани в Книгата на летописите на Юдовите царе?
- ²⁹ В неговите дни египетският цар Фараон-нехао възлезе против асирийския цар при реката Евфрат. Затова цар Иосия отиде против него; а той, като го видя, уби го в Магедон.
- ³⁰ И слугите му го закараха мъртъв в колесницата от Магедон и докараха го в Ерусалим, гдето го погребяха в собствения му гроб. А людете от земята взеха Иоахаза, Иосиевия син, и като го помазаха, направиха го цар вместо баща му.
- ³¹ Иоахаз бе двадесет и три години на възраст когато се възцари, и царува три месеца в Ерусалим; а името на майка му беше Амитала, дъщеря на Еремия от Ливна.
- ³² Той върши зло пред Господа, напълно както бяха направили бащите му.
- ³³ А Фараон-нехао го затвори в Ривла, в земята Емат, за да не царува в Ерусалим; и наложи на земята данък от сто таланта сребро и един талант злато.
- ³⁴ И Фараон-нехао постави Елиакима, Иосиевия син, цар вместо баща му Иосия, като промени името му на Иоаким, а Иоахаза отпрати; и той дойде в Египет и там умря.
- ³⁵ А Иоаким даде на Фараона среброто и златото, обаче обложи с данък земята, за да даде парите според Фараоновата заповед; с насилие събра среброто и златото от людете на земята, от всекиго, според, както беше състоянието му, за да ги даде на Фараон-нехао.
- ³⁶ Иоаким бе двадесет и пет години на възраст, когато се възцари, и царува единадесет години в Ерусалим; а името на майка му бе Зевуда, дъщеря на Федаия от Рума.
- ³⁷ Той върши зло пред Господа, напълно както бяха направили бащите му.

ГЛАВА 24

- В** неговите дни възлезе вавилонският цар Навуходоносор; и Иоаким му стана подчинен за три години; сетне се отметна и въстана против него.
- ² Но Господ прати против него халдейските чети, сирийските чети, моавските чети и четите на амонците, и прати ги против Юда за да го съкрушат, според словото, което Господ говори чрез слугите Си пророците.
- ³ Наистина по заповед от Господа стана това на Юда, за да го отхвърли от лицето Си поради греховете на Манасия, според всичко що бе извършил,
- ⁴ а още поради невинната кръв, която бе пролял, като напълни Ерусалим с невинна кръв, така че Господ отказа да му прости.
- ⁵ А останалите дела на Иоакима, и всичко що извърши, не са ли написани в Книгата на летописите на Юдовите царе?
- ⁶ И Иоаким заспа с баща си; и вместо него се възцари син му Иоахин.
- ⁷ И египетският цар не излезе вече от земята си, защото вавилонският цар бе превзел всичко, което принадлежеше на египетския цар, от египетската река до реката Евфрат.
- ⁸ Иоахин {В 1 лет, 3:16 и Иер. 24:1, Иехониа.} бе осемнадесет години на възраст, когато се възцари, и царува три месеца в Ерусалим; а името на майка му бе Неуста, дъщеря на Елнатана от Ерусалим.

- ⁹ Той върши зло пред Господа, съвсем както бе направил баща му.
- ¹⁰ В онова време слугите на вавилонския цар Навуходоносор възлязоха против Ерусалим та обсадиха града.
- ¹¹ И докато слугите му го обсаждаха, вавилонският цар Навуходоносор дойде до града;
- ¹² и Юдовият цар Иоахин излезе към вавилонския цар, той, майка му, слугите му, началниците му и скопците му; и вавилонският цар го хвана в осмата година на царуването си.
- ¹³ И той отнесе от там всичките съкровища на Господния дом и съкровищата на царската къща, и съсече всичките златни вещи в Господния храм, които Израилевия цар Соломон беше направил, според както Господ беше казал.
- ¹⁴ И пресели целия Ерусалим, всичките първенци и всичките юначни мъже, десет хиляди пленници, и всичките дърводелци и ковачи; останаха само по-сиромашката част от людете на земята.
- ¹⁵ Пресели Иоахима във Вавилон; и заведе пленници от Ерусалим във Вавилон майката на царя, жените на царя, скопците на царя и първенците от земята.
- ¹⁶ Всичките юначни мъже - седем хиляди души, и дърводелците и ковачите - хиляда души, всичките храбри войници, - тях вавилонският цар заведе пленници във Вавилон.
- ¹⁷ И вавилонският цар постави чича си Матания цар вместо него, като промени името му на Седекия.
- ¹⁸ Седекия бе двадесет и една година на възраст, когато се възцари, и царува единадесет години в Ерусалим; а името на майка му бе Амитала, дъщеря на Еремия от Ливна.
- ¹⁹ Той върши зло пред Господа, съвсем както беше направил Иоаким.
- ²⁰ Защото от гнева на Господа, който пламна против Ерусалим и Юда, докато ги отхвърли от лицето Си, стана, че Седекия въстана против вавилонския цар.

ГЛАВА 25

- И** тъй, в деветата, година на Седекиевото царуване, в десетия месец, на десетия ден от месеца, вавилонският цар Навуходоносор дойде, той и цялата му войска, против Ерусалим, и като разположи стана си против него, издигнаха укрепления наоколо против него;
- ² и градът бе обсаждан до единадесетата година на цар Седекия.
- ³ А на деветия ден от четвъртия месец, когато гладът се усили в града, тъй щото нямаше хляб за людете на мястото,
- ⁴ отвори се пролом в градската стена, поради което всичките военни мъже побягнаха през пътя на портата, която е между двете стени, при царската градина, (а халдейците бяха близо около града), и царят отиде по пътя за полето.
- ⁵ А халдейската войска преследва царя та го стигна в ерихонските полета; и цялата му войска се разбяга от него.
- ⁶ И хванаха царя та го въведоха при вавилонския цар в Ривла; и издадоха присъда против него, именно,
- ⁷ заклаха синовете на Седекия пред очите му, избодоха очите на Седекия, и като го вързаха в окови заведоха го във Вавилон.

⁸ А в петия месец, на седмия ден от месеца, в деветнадесетата година на вавилонския цар Навуходоносор, дойде в Ерусалим началникът на телохранителите Навузардан, служител на вавилонския цар,

⁹ та изгори Господния дом и царския дворец; дори всичките къщи в Ерусалим, сиреч, всяка голяма къща, изгори с огън.

¹⁰ И цялата халдейска войска, която бе с началника на телохранителите, събори стените около Ерусалим.

¹¹ Тогава началникът на телохранителите Навузардан заведе в плен останалите от хората, които бяха оцелели в града, и бежанците, които прибягнаха при вавилонския цар, както и останалото множество.

¹² Обаче, началникът на телохранителите остави някои от по-бедните в земята за лозари и земеделци.

¹³ А медните стълбове, които бяха в Господния дом, и подножията и медното море, които бяха в Господния дом, халдейците сломиха и пренесоха медта им във Вавилон;

¹⁴ отнесоха и котлите, лопатите, щипците, темянниците и всичките медни прибори, с които се извършваше службата.

¹⁵ Началникът на телохранителите отнесе и кадилниците и тасовете, - каквото беше златно като злато, и каквото сребърно като сребро.

¹⁶ Колкото за двата стълба, едното море и подножията, които Соломон беше направил за Господния дом, медта на всички тях вещи превишаваше всяко тегло {Еврейски: Беше без теглилка.};

¹⁷ височината на единия стълб беше осемнадесет лакътя; и меден капител беше върху него, височината на който капител бе три лакътя; а върху капитела наоколо имаше мрежа и нарове, всичките медни. Подобни на тях бяха размерите и на втория стълб с мрежата.

¹⁸ Началникът на телохранителите взе и първосвещеник Сараия, и втория свещеник Софония, и тримата вратари;

¹⁹ и от града взе един скопец, който беше надзирател на военните мъже, и петима мъже от имащите достъп {Еврейски: Ония, които виждаха лицето на царя.} при царя, които се намериха в града, и на военачалника секретаря, който събираше войски от хората на земята, и шестдесет мъже от хората на земята, които се намериха в града;

²⁰ и като ги взе началникът на телохранителите Навузардан ги заведе при вавилонския цар в Ривла.

²¹ И вавилонският цар ги порази, и уби ги в Ривла, в земята Емат. Така Юда биде закаран в плен от земята си.

²² А колкото за хората, които останаха в Юдовата земя, които вавилонският цар Навуходоносор беше оставил, над тях той постави за управител Годолия, син на Ахикама, Сафановия син.

²³ А като чуха всичките военачалници, те и войниците им, че вавилонският цар поставил за управител Годолия, дойдоха при Годолия в Масфа, именно, Исмаил син на Натания, Ионан син на Кария, Сараия син на нетофатеца Танумет, и Язания син на един маахатец, те и войниците им.

²⁴ И Годолия се закле на тях и на мъжете им, като им каза: Не бойте се от слугите на халдейците; заселете се в земята та работете на вавилонския цар, и ще ви бъде добре.

²⁵ Но в седмия месец Исмаил, син на Натания, Елисамовия син, от царския род, дойде, заедно с десетина мъже, та поразиха Годолия (тъй че умря) и юдеите и халдейците, които бяха с него в Масфа.

²⁶ Тогава всичките люде от малък до голям и военачалниците станаха та отидоха в Египет; защото се уплашиха от халдейците.

²⁷ А в тридесет и седмата година, от пленяването на Юдовия цар Иоахин в дванадесетия месец на двадесет и седмия ден от месеца, вавилонският цар Евилмеродах, в годината на възцаряването си, възвиси от тъмницата главата на Юдовия цар Иоахин;

²⁸ и говори му любезно, постави неговия престол по-горе от престола на царете, които бяха с него във Вавилон,

²⁹ и промени тъмничните му дрехи; и Иоахин се хранеше всякога пред него, през всичките дни на живота си.

³⁰ А колкото за храната му, даваше му се от царя постоянна храна, ежедневен дял, през всичките дни на живота му.

For other languages please go to www.wordproject.org